**********MIXED ADC 606
S55 P2 GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

DRAUGAS

PERIODICALS
February 15, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIO - FEBRUARY 15, 2005

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed 02-14-05
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 32
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Sveikatos klausimais: „Nuovargio pasekmės ir darbo įgūdžiai"; „Dantų valymas gali apsaugoti nuo antsvorio". *2 psl.*

„Vasario 16-osios imperatyvas"; ses. O. Mikailaitės vedamasis „Paniurę lietuviai". *3 psl.*

„Neegzistavusi nekaltųjų mergelių bendruomenė Machu Picchu"; „Mūsų daržai ir darželiai". *4 psl.*

„Amerika atsisveikina su Lietuvos draugu". *5 psl.*

„Tiesa – galinga jėga" D. Bindokienės str. apie Vasario 16-osios minėjimą Maria gimnazijoje; „Lietuvių fondo kandidatų siūlymas". *6 psl.*

Sportas

* **Kanadoje vykusiose Tarptautinės sportinių šokių federacijos** (IDSF) Lotynų Amerikos šokių varžybose Lietuvos čempionai vilniečiai Andrius Kandelis ir Eglė Visockaitė užėmė antrąją vietą. Nugalėjo JAV pora — Eugene Katsevman bei Marija Manusova.

* **Trečiąją vietą Norvegijos uždarų patalpų lengvosios atletikos** pirmenybėse sekmadienį užėmė Rolandas Stanionis. Lietuvos bėgikas vyrų 60 m barjerinio bėgimo atrankos varžybose nuotolį įveikė per 8.30 sekundės, o finale — per 8.17 sekundės.

* **Beveik 600 šachmatininkų dalyvauja Prancūzijoje** prasidėjusiame tarptautiniame turnyre. Sėkmingiausiai iš keturių lietuvių varžybas pradėjo Aloyzas Kveinys, sekmadienį pirmojo rato partijoje juodosiomis figūromis įveikęs lenkę Agnieszka Brustman.

* **Dvidešimt devintą pergalę keturiasdešimt devintose JAV NBA** reguliariojo sezono rungtynėse iškovojo Cleveland „Cavaliers" komanda su Žydrūnu Ilgausku. Cleveland krepšininkai sekmadienį namuose 103:89 nugalėjo Los Angeles „Kings". Sėkmingiausiai nugalėtojų gretose žaidęs lietuvis pelnė 30 taškų ir po krepšiais atkovojo 11 kamuolių.

Naujausios žinios

* **Jungtinių Tautų misijos prašymu Lietuvos policininkai** Kosove liks dar pusmetį.

* **Neturtingiausieji šalies gyventojai gaus paramą maistu.**

* **Sostinės savivaldybė ketina išpirkti Vilniaus koncertų** ir sporto rūmus iš dabartinių savininkų.

Valiutų santykis

1 USD — 2.667 LT
1 EUR — 3.452 LT

Artūras Zuokas laimėjo politinę dviková

Artūras Zuokas
Mykolo Ambrazo (ELTA) nuotr.

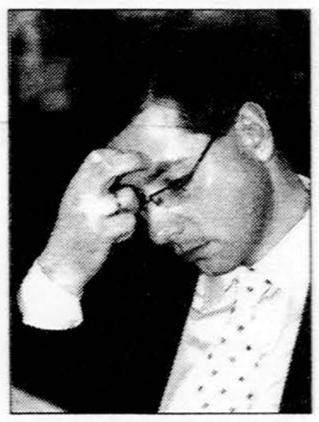

Gintaras Steponavičius
Mykolo Ambrazo (ELTA) nuotr.

Vilnius, vasario 12 d. (BNS) — A. Zuoko, kaip politiko, likimas išsisprendė jam palankia linkme — šeštadienį Liberalų ir centro sąjungos suvažiavime jis buvo perrinktas partijos pirmininku.

Surinkęs 651 suvažiavimo dalyvių balsą A. Zuokas kovoje dėl partijos pirmininko posto nugalėjo Seimo vicepirmininką Gintarą Steponavičių, už kurį balsavo 442 delegatų.

„Tai mažiausia, ką jūs galėjote padaryti. Didieji darbai dar priešakyje", dėkodamas už paramą suvažiavimo dalyviams pareiškė A. Zuokas.

A. Zuokas sutiko, jog šeštadienį renkant partijos pirmininką sprendėsi jo, kaip politiko, likimas.

„Tai nebuvo paprasta konkurencija dėl pirmininko posto. Tai buvo mano kaip žmogaus, kaip politiko likimo klausimas", sakė jis.

„Jeigu partijos kolegos būtų nusisukę, reiškia jog viskas, kuo buvau kaltinamas, yra tiesa. Būčiau sutryptas ne oponentų, o savo kolegų", suvažiavime kalbėjo A. Zuokas.

Vilniaus meras buvo kaltinamas dėl bandymų papirkti Vilniaus miesto tarybos narį Vidmantą Drėmą bei trukdymo pastarajam pasinaudoti rinkimų teise, tačiau Vilniaus miesto 1-asis apylinkės teismas vasario 4 d. A. Zuoką išteisino.

A. Zuokas oponentams pasiūlė susitaikyti ir dirbti kartu.

Rinkimų kovoje pralaimėjęs G. Steponavičius pasveikino A. Zuoką su pergale ir pareiškė mokąs pralaimėti ir „palikti nuoskaudas".

Taipogi G. Steponavičius paragino savo šalininkus „susilaikyti nuo durų trankymo".

A. Zuokas tuo tarpu pareiškė, jog balsavimas parodė, kad partijai reikia atsinaujinti, „reikia naujų veidų, taip pat ir iš provincijos".

A. Zuokas G. Steponavičiui pasiūlė užimti partijos pirmininko pavaduotojo postą. G. Steponavičius sutiko.

Opozicija ir toliau skambina pavojaus varpais

Vilnius, vasario 14 d. (BNS) — Dešinioji opozicija ir toliau gąsdina Vyriausybės griūtimi, valdančioji koalicija tuo tarpu ragina oponentus nustoti „burti iš kavos tirščių".

„Turime faktinę mažumos Vyriausybę ar net dvi mažumos Vyriausybes vienu metu", situaciją Vyriausybėje komentavo opozicijos vadovas konservatorius Andrius Kubilius.

Tokių opozicijos vertinimų Vyriausybė susilaukė, išsiskyrus premjero Algirdo Brazausko ir ūkio ministro Viktoro Uspaskicho nuomonėms dėl neeilinėje Seimo sesijoje svarstomų Gamtinių dujų įstatymo pataisų, kurios leistų valstybei reguliuoti dujų tiekėjų kainas.

Darbo partijos vadovas ūkio ministras V. Uspaskichas net yra pagrasinęs kreiptis į Europos Sąjungą, jeigu Seimas atmes jo siūlomas Gamtinių dujų įstatymo pataisas.

Tuo tarpu skeptiškai šias pataisas vertinantis premjeras A. Brazauskas yra įspėjęs, jog pataisų priėmimas galėtų suteikti pretekstą Rusijos dujų tiekėjui „Gazprom" pakeisti anksčiau pasirašytus ilgalaikius susitarimus dėl dujų kainų.

Gamtinių dujų įstatymo pataisoms praėjusią savaitę pritarta po svarstymo. Jas planuojama priimti šią savaitę.

Vyriausybei, kurioje išryškėjo nuomonių skirtumai tarp ministro ir premjero, opozicija pranašauja greitą žlugimą.

„Mes neremiame šios Vyriausybės, bet ir negriausime jos. Mūsų patirtis sako, kad tokia Vyriausybė sužlugs pati, ir be opozicijos pagalbos", sakė A. Kubilius.

„Tegul socialdemokratai išgeria pilną bendravimo su Darbo partija patirties taurę. Mūsų patirtis sako, kad tokios Vyriausybės žlunga pačios. Mano įsitikinimu, šią Vyriausybę sužlugdys arba smunkantys socialdemokratų vertinimai, arba biudžetinis Darbo partijos populizmas", teigė konservatorių vadovas.

Praėjusią savaitę vykusioje spaudos konferencijoje Vyriausybės griūtį pranašavo ir dešiniosios opozicinės Liberalų ir centro sąjungos frakcijos atstovai.

Valdantieji socialdemokratai neigia Vyriausybės krizę.

„Vyriausybėje yra nuomonių skirtumų, bet reikia priimti sprendimus ir eiti į priekį", sakė socialdemokratų frakcijos seniūnas Juozas Olekas.

„Opozicijos vadovas A. Kubilius, nerasdamas rimtos atsvaros mūsų vykdomai politikai, bando ieškoti silpnų vietų ir buria iš kavos tirščių, kaip kas atsitiks", tęsė J. Olekas.

V. Adamkus neigia, kad nevykdo įsipareigojimų

Vilnius, vasario 12 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus teigia nesijaučiąs turįs atsiprašyti dėl rinkimuose paskelbtų įsipareigojimų, tarp jų — atsigręžti į vargo Lietuvą, nevykdymo.

Kalbėdamas LNK laidoje „Savaitės panorama" sekmadienį V. Adamkus tvirtino per septynis prezidentavimo mėnesius apsilankęs devyniose vietovėse ir priekaištavo žiniasklaidai dėl nepakankamo dėmesio šioms jo kelionėms.

„Šiandien septyni mėnesiai, kai pradėjau oficialiai eiti prezidento pareigas. Per tuos septynis mėnesius, vien pasižiūrėjus į įsipareigojimą kontaktuoti ir aplankyti Lietuvos žmones, kalbėtis su jais, aplankiau devynias vietoves — nuo Klaipėdos iki pietinių ir šiaurinių vietovių. Susitikinėjau su žmonėmis, kalbėjausi įvairiais klausimais. Tačiau mūsų žiniasklaidai tai visiškai neįdomu", sakė valstybės vadovas.

Kaip pavyzdį jis pateikė savo išvyką į Kėdainius praėjusią savaitę, kur, prezidento žodžiais, nė viena televizija jo susitikimų su žmonėmis nefilmavo ir radijo žiniose apie įvykį nebuvę pranešta. V. Adamkaus nuomone, žiniasklaida nesidominti jo išvykomis į šalies regionus, nes jai esą rūpi skandalai.

„Kai net prezidentas važiuoja, bet kokio nors skandaliuko nesukelia, tai žiniose nė žodžio nėra — išskyrus regioninę spaudą", apgailestavo valstybės vadovas.

Per prezidento rinkimų kampaniją praėjusiais metais V. Adamkus paskelbė, kad antrosios kadencijos tikslas bus Lietuvos žmonių gerovė.

„Pirmuosius penkerius metus daugiau dėmesio kreipiau į užsienio politiką. Siekiau, kad Lietuva būtų priimta į Vakarų struktūras, kad jos pasiekimai būtų įvertinti. Tai buvo padaryta. Dabar apsisprendžiau įgyvendinti antrąjį savo tikslą. Važiuoju ir toliau važiuosiu į probleminius rajonus. Jei būsiu išrinktas, nesitaikstysiu su skurdu. Tai mano pažadas Lietuvai", interviu 2004 m. gegužę sakė V. Adamkus.

Sekmadienį prezidentas pažymėjo: „Tikrai nesijaučiu, kad turėčiau atsiprašinėti, sakyti, kad nevykdau savo įsipareigojimų".

Kauno miesto savivaldybė viliasi dar šiais metais paskelbti tarptautinį konkursą Kalniečių mikrorajone, dabartinėje Čečėnijos aikštėje, sovietmečiu bangavusio spalvoto fontano atstatymui. Kauno vadovai sulaukė konkrečių Ispanijos bendrovių — „Emteservice" ir „Estudi 66" — pasiūlymų, kaip atkurti minėtą fontaną. Pirmadienį susitikę su Kauno valdžia ispanai pateikė du projektus — apie 1 mln. litų kainuojantį fontano atstatymo projektą ir apie 2.5 mln. kainuojantį visos aikštės sutvarkymo planą. **Nuotr.:** Ispanijos firmų vadovai. Eltos nuotr.

Šv.Valentino dienos sūkurys neaplenkė ir Seimo

Vilnius, vasario 14 d. (BNS) — Įsimylėjėlių šventė — Šv. Valentino diena — pirmadienį neaplenkė ir parlamento. Šia proga Seimo rūmuose buvo surengtas koncertas, į kurį susirinkusius su švente sveikino ir meilės linkėjo Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

„Meilė yra jėga, kuri varo į priekį, kuri suteikia jėgų žygdarbiams. Norėčiau palinkėti visiems dažniau būti įsimylėjusiems, dažniau darbų imtis su meile", sakė Seimo pirmininkas.

Po sveikinimo kalbos A. Paulauskas neskubėjo grįžti į savo kabinetą ir liko klausytis džiazo dainininkės Rasos Rapalytės atliekamų dainų.

Žurnalistus pirmadienį su meilės diena sveikino ir valdančiosios daugumos, ir opozicijos atstovai.

Pirmadienį spaudos konferenciją surengęs opozicijos vadovas Andrius Kubilius apsiribojo žodiniu sveikinimu, socialdemokratai tuo tarpu į spaudos konferenciją susirinkusiems žurnalistams išdalino širdelėmis ir kita Šv. Valentino dienos atributika papuoštus rašiklius.

A. Monkevičius teisina dukterį įdarbinusį seimūną

Vilnius, vasario 12 d. (BNS) — Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas Algirdas Monkevičius teigia nematąs nieko blogo, jog parlamentaras Vytas Navickas savo padėjėja įdarbino dukterį. A. Monkevičius sako, kad Seimo nario valia politinio pasitikėjimo padėjėju įdarbinti giminaitį įstatymais nėra ribojama ir jis abejoja, ar iš viso kada nors tai bus padaryta.

Parlamento Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas A. Monkevičius įsitikinęs, kad Ekonomikos komitetui vadovaujančio Seimo nario V. Navicko sprendimas įdarbinti padėjėja dukterį nėra smerktinas etikos požiūriu.

Pasak Etikos ir procedūrų komiteto vadovo, problema kiltų tuo atveju, jei paaiškėtų, kad V. Navicko į darbą priimta dukra neatlieka savų pareigų.

Beje, pats V. Navickas pareiškė savo veikloje taip pat neįžvelgiąs nieko blogo. „Vilniaus universitete ji baigė tarptautinio verslo bakalauro studijas, turi sukaupusi man reikalingų žinių, moka anglų bei vokiečių kalbas. Daro tai, ką liepiu", aiškino V. Navickas.

V. Navickas – ne pirmasis, įdarbinęs savo dukterį. Prieš tai asmenine padėjėja dukterį buvo įdarbinęs konservatorius Liudvikas Sabutis. Tačiau praėjusią savaitę parlamentaro dukra pasiprašė atleidžiama.

H. Clinton ketina atvykti į Lietuvą

Vilnius, vasario 12 d. (BNS) — JAV senatorė Hillary Rodham-Clinton, vis dažniau minima kaip galima demokratų kandidatė į prezidentus 2008 m. vyksiančiuose rinkimuose, Miunchene susitikusi su Lietuvos užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu, teigiamai įvertino aktyvų mūsų šalies vaidmenį regione ir plėtojant transatlantinius santykius.

Ministras pakvietė buvusio JAV prezidento Bill Clinton žmoną atvykti į Lietuvą artimiau susipažinti su regiono aktualijomis. Senatorė teigė mielai priimsianti šį kvietimą. Netrukus abiejų šalių diplomatinės tarnybos ims derinti būsimo vizito detales.

Kaip pranešė Užsienio reikalų ministerija, A. Valionis su senatore susitiko šeštadienį 41-ojoje Miuncheno saugumo politikos konferencijoje.

Per pokalbį senatorė prisiminė 2001 m. Vilniuje įvykusią tarptautinę konferenciją „Moterys ir demokratija". H. Clinton buvo konferencijos globėja.

Susitikime taip pat buvo aptartos tarptautinės politikos temos ir Rytų Europos aktualijos, naujausi įvykiai Ukrainoje, Baltarusijoje ir Pietų Kaukaze.

Į kasmet Miunchene rengiamą saugumo politikos konferenciją atvyksta svarbiausi aukščiausio rango politikai iš viso pasaulio.

Trečdalis piliečių nepasitiki nė vienu politiku

Vilnius, vasario 14 d. (BNS) — Net trečdalis Lietuvos rinkėjų nepasitiki savo šalies politikais, rodo Rinkos analizės ir tyrimų grupės (RAIT) atlikta apklausa.

Paklausti, kuriuo Lietuvos politiku pasitiki labiausiai, 31.9 proc. apklaustųjų nurodė, kad nepasitiki nė vienu.

Apklaustieji, įvardiję politiką, kuriuo pasitiki labiausiai, dažniausiai mini prezidentą Valdą Adamkų. Jis kelia simpatiją 22.6 proc. apklaustųjų.

Antrąją vietą pagal pasitikėjimą užimantis ūkio ministras, Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas nuo prezidento atsilieka daugiau nei dvigubai — už ministrą pasisako 10.2 proc. apklaustųjų.

Trečias liko premjeras socialdemokratų vadovas Algirdas Brazauskas, kuriuo pasitiki 8.2 proc. gyventojų.

Už šiurkščius Konstitucijos pažeidimus iš prezidento pareigų pašalintas Rolandas Paksas, vadovaujantis liberaldemokratams, pelnė 5.1 proc apklaustųjų simpatijų.

Po jo — Seimo pirmininkas, socialliberalų vadovas Artūras Paulauskas, kuriuo pasitiki 2.9 proc. apklaustųjų.

Aviakompanija „Lietuvos avialinijos" pristatė naujas vasaros ir žiemos orlaivių palydovų uniformas. Pristatyme dalyvavo bendrovės generalinis direktorius Vidas Žvinys (k) ir uniformų autorė drabužių modeliuotoja Jolanta Talaikytė. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

NUOVARGIO PASEKMĖS IR DARBO ĮGŪDŽIAI

JONAS ADOMAVIČIUS, MD

Kodėl taip esti, kad vienas mūsų turi labai daug energijos kūno ir proto darbams, o kitam po mažiausio darbelio ištyžta kaip lepšė. Kodėl vienas pajėgia tarsi kalnus versti, o kitas sunku net dulkes nušluostyti, kiaušinį išvirti. Kodėl vienas visus darbus nudirbdamas šypsosi, o kitas, vos plauką dėl kito gero pajudinęs, dejuoja valandomis ir bamba pusdieniais. Toks savo energijos lašelį labiau vertina už kito visos dienos prakaitavimą.

Energiją reikia taupyti – dirbti pakaitomis vieną darbą po kito. Jei pavargsti begalvodamas, eik į sodą raumenų pamankštinti, nusikamavęs prisėsk ir geros muzikos pasiklausyk, su kaimynu gražiais žodžiais pasikeisk, aukų rinkliavos ar kitokius reikalus aptark. Taip mūsų proseniai elgėsi ir sunkiausius darbus nudirbo, baudžiavas atlaikė net dainuodami.

Reikia pristabdyti ir tuos, kurie savo pečiais nori kalnus versti. Jie, pasinėrę į gerus darbus kitų labui, išsekina savo vidaus sekrecijos liaukas – savą energiją. Todėl ir šie turi protarpiais ilsėtis. Net pajėgiausias žmogus po aštuonių darbo valandų turi atsikvėpti. Kitaip darbe jis ims daryti klaidų ir bus lyg koks nervų kamuolys. Pavargusio žmogaus klaidas tenka kitiems taisyti ir daug laiko gaišti. Senasis H. Ford tvirtino, kad jo fabrikas tam tikrą automobilio rūšį būtų pusmečiu anksčiau išleidęs, jei būtų uždraudęs savo inžinieriams dirbti sekmadieniais. Taigi ilsėkimės sekmadieniais, užteks mūsų nuveiktų gerų darbų šiokiadieniais. Gana sienas dažyti šventadieniais – verčiau eikime į gryną orą.

Įgūdžiai atitolina nuovargį

Juo žmogus žvalesnis ir labiau įgudęs, tuo mažiau energijos jis išeikvoja tą patį darbą darydamas. Neįpratęs dirbti žmogus sušyla, prakaituoja, daug nereikalingų judesių daro, jaudinasi, tuo pačiu labai daug energijos išeikvoja veltui ir mažai ką padaro. Prisiminkime kad ir šeimininkes: vienos jų visus namų darbus iki pietų padaro ir dar turi energijos geriems darbams artimo labui, o kitos dar nė pusės tiek nenuveikusios jau suglebėlėmis tampa. Iš tokių nei žmogui nauda, nei Dievui garbė.

Taigi daug mažiau pavargsta įgudę dirbti, gabūs žmonės, nors jie dirba už kelis. Didelius darbus dirbdami jie stengiasi labai taupiai eikvoti savo energiją ir visada būna geros nuotaikos. Mūsų motinėlės sengalvėlės irgi panašiai elgėsi. Jos varguose nesikeikė, bet Dievui aukojo savus vargus – pačios save ramino tada, kai jokio tikro ramintojo neturėjo, o vien skriaudėjus aplink save matė. Užtat jos pajėgė daug gerų darbų padaryti blogiausiomis sąlygomis. O dabar už mus daug kur mašinos dirba, o mes plepame, kitus niekiname ir vis laiko stoka skųsdamiesi nuolat pavargę esame.

Fizinis ir emocinis nuovargis

Dažnas pasako: „Visiškai jėgų netekau". „Aš taip išvargau, kad vos kojas pavelku". Atrodytų, tokiam žmogui galas artėja. Iš tikrųjų taip nėra. Išvargęs žmogus akimirksniu gali sukaupti daug energijos, jei jis staiga patiria netikėtą džiaugsmą ar jį ištinka staigi nelaimė.

Nuovargis yra būtinas kūnui įspėjimas, įsiterpęs tarp medžiagų apykaitos atstatymo besiilsint ir tų medžiagų susinešiojimo bedirbant. Nuovargis apsaugo mus nuo visiško energijos išsekimo ir suteikia progą prarastą energiją atgauti. Beje, nuovargis gali būti ir „išsisukinėjimo priemonė", kai vengiama darbo bei įtempimą sukeliančių aplinkybių.

Nuovargis yra sudėtingas ir sunkiai aptariamas reiškinys. Jis veikia visą organizmą. Nuovargį žmonės dažnai sutapatina su apsinuodijimu ar liga.

Energiją galima prarasti trejopu būdu – fiziniu darbu, protaujant ir susijaudinus. Fizinis ir emocinis nuovargis kartais susipina taip, kad juos sunku atskirti. Fizinis nuovargis pasireiškia fiziologiniais ir biocheminiais pokyčiais: raumenų skausmu, drebuliu ir pieno rūgšties susikaupimu. Emocinį nuovargį sunkiau nustatyti.

Emocinė įtampa lėtina atsigavimą

Vien nuovargis nesukelia žmogui rūpesčio, nes žino, jog pailsėjęs vėl atgaus jėgas. Bet jei pavargdamas žmogus dar turėjo ir emocinių sunkumų, jautėsi darbui nepasirengęs, bijojo klaidų ir kt., tuomet emocinė įtampa sulėtina jo atsigavimą. Tai ryškiausiai pastebima kilus panikai, nustojus vilties laimėti kovą ar ištikus nelaimei. Tada atsiranda sunkiai pakeliamas bendras silpnumas.

Gyvenimę sutinkame žmonių, kurie ir sunkiai dirbdami nepavargsta. Tai dažniausiai emociškai subrendę žmonės. Kiti gi, vos darbo prisilietę, kartais jo dar nė nepradėję, jau skundžiasi nuovargiu. Jausmų nepastovumas, taip pat ir daugelis kūno ligų sukelia didelį nuovargį net lengviausią darbą dirbant ar menkiausiai susijaudinus. Nuobodulys, vienatvė, piniginiai bei šeimyniniai rūpesčiai, ginčai, triukšmas, skausmas, blogas oras ir panašūs dalykai sukelia nuovargį ir sunkina poilsį. Taip veikia ir bloga mityba, rūkymas, svaiginimasis, per didelė skydliaukės veikla, per didelis šarmų kiekis kraujyje. Paskutiniais dviem atvejais raumenys pasidaro jautresni.

Daugelis šeimininkių pavargsta, nes jos per daug dirba. Chroniškas neurasteninis nuovargis atsiranda toms, kurios įsikala į galvą, neva ruošos darbai niekada nesibaigs. Joms prasideda strėnų skausmai, nuo įtampos įsiskausta galva, atsiranda nemiga, sutrinka kraujo apytaka ir virškinimas, kyla vedybinio gyvenimo nesklandumai. Tokios esti nepatenkintos savo darbu bei darbo rezultatais, savo šeima ir apskritai gyvenimu. Tokioms nuovargis gali pasireikšti dar vos tik prabudus ir prisiminus, kad jau vėl diena prasideda. Jos gali nusilpti vos tik darbui prasidėjus, o vakarui artėjant, esti visai išsisėmusios. Nors jos ir skundžiasi fiziniu nuovargiu, bet geriau miegotų, jei labiau savo raumenis mankštintų!

Nuolatinis ir ilgai nepraeinantis nuovargis atsiranda ir dėl baiminimosi. Baimė netekti darbo, prarasti sveikatą, kitoks vidinis nerimas ne tik nuovargį sukelia, bet ir darbingumą mažina. Tokie žmonės domisi mažmožiais, gaišta laiką tuštiems pokalbiams telefonu, sau nervus gadina prie kortų stalo. Jie visada skuba ir į dienos pabaigą save nualina, nors nieko ar labai nedaug tenuveikia. Ramūs žmonės padaro daugiau neskubėdami ir jiems lieka laiko bei energijos dar daugiau nuveikti. Nuvargina ir monotoniškas bei visuomenės neįvertintas darbas. Pavyzdžiui, telefoninininkės greičiau nei kiti darbininkai pavargsta iš dalies todėl, kad jų darbas yra vienodas ir visuomenės tinkamai nevertinamas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $120.00. Foreign countries $135.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$120.00	$65.00	$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	$135.00	$70.00	$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$70.00	$53.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	$80.00	$70.00	$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$600.00	$300.00	
Reguliariu paštu	$120.00	$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$190.00	$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$68.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
redakcija@draugas.org
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
administracija@draugas.org
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: **rastine@draugas.org**
skelbimai@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127 th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

JONAS V.PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, vėžio, sužeidimų darbovietėje bei kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9585
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

TRYS PAGRINDINĖS BŪDO GRUPĖS

Nepriklausomai nuo to, ar žmonės stato tvartą, ar kuria verslo planą, jie yra vieni iš nedaugelio sutvėrimų rūšių, sugebančių darniai koordinuoti veiklą. Pasak Pennsylvanijos universiteto evoliucinės psichologijos specialisto, mūsų bendro darbo sėkmė priklauso nuo trijų pagrindinių asmenybių tipų.

„Bet kurioje žmonių grupėje rasite tris žmonių rūšis: bendradarbiaujančius, veltėdžius ir reaguojančiuosius. Tačiau dauguma mūsų yra reaguojantieji. Mes kuri laiką svarstome sėkmės galimybes ir tik tada visą energiją skiriame projekto vykdymui. Išsiaiškinome, kad šios savybės tarp žmonių yra gana pastovios galima patikimai nustatyti, kaip seksis grupei, jei žinote, kiek kokio tipo žmonių yra toje grupėje", — sakė universiteto psichologijos katedros profesorius Robert Kurzban.

R. Kurzban su kolega Daniel Houser iš George Mason universiteto savo išvadas pristatė internetinio leidinio „Online Early Edition of the Proceedings of the National Academy of Sciences" numeryje. Mokslininkai tarp žmonių, vyraujančių bendradarbiavimo rūšių spektrui tirti, naudojo kompiuterinį eksperimentą. Nors jie negali paaiškinti, kaip šios savybės išsivystė, pažymima, kad reagavimas yra svarbus žmonių socialinio elgesio motyvas. Pasak R. Kurzban, ši informacija taip pat galėtų būti ir paprasta pamokėlė vadovams apie bendravimą grupės viduje.

„Mūsų duomenimis, dauguma žmonių — apie 63 proc. — yra reaguojantieji, ir labai tikėtina, kad bet kurioje žmonių grupėje bus žymus reaguojančių žmonių kiekis. Paprasčiausias būdas išnaudoti reaguojančiojo potencialą — tai kiekvieną grupės narį informuoti apie kitų žmonių pasiekimus, įnašą grupės labui. Tokiu būdu jiems parodome, kad už jų pastangas įmanoma kaip nors pelnyti naudos ir sau", — sakė psichologas.

Eksperimente dalyvavo daugiau nei 80 asmenų. Visiems jiems buvo duota po 50 žetonų, kuriuos jie galėjo arba pasilikti sau, arba padėti į bendrą iždą. Į iždą patekę žetonai buvo dvigubinami ir padalijami visai grupei po lygiai. Apie 17 procentų tyrimo galima priskirti bendradarbiaujančiųjų grupei — jie tučtuojau ir beveik neabejodami priėmė maksimaliai rizikingą sprendimą. Bendradarbiauti nelinkusių veltėdžių buvo apie 20 procentų.

„Šios asmeninės savybės nekito žaidžiant skirtingus žaidimus, nepriklausomai nuo to, kurios žmonių kombinacijos buvo atrenkamos. Tačiau jeigu žmonėms tenka dirbti grupėje, kur pilna veltėdžių, tai netgi labiausiai bendradarbiauti linkę asmenys neskubės priimti savo sprendimą ir iš pradžių lauks kitų grupės narių veiksmų", — sakė R. Kurzban.

R. Kurzban ir R. Houser dabar kartoja savo eksperimentą norėdami nustatyti ar bendradarbiavimo tipų pasiskirstymas yra panašus skirtingose kultūrose. Jei bus atrasta panašumų, bus galima bandyti išsiaiškinti šių skirtingų asmenybių tipų kilmę.

(Iš spaudos)

DANTŲ VALYMAS GALI APSAUGOTI NUO ANTSVORIO

Jei norite išlikti lieknas, pamirškite dietas ir lankymąsi klube — tiesiog dažniau valykite dantis, rodo vienas Japonijos tyrimas. Ištyręs beveik 14,000 žmonių, kurių vidutinis amžius buvo 45 metai, kasdienius įpročius, Tokijo universiteto daktaras Takashi Wada nustatė, kad žmonės, kuriems pavyko išlaikyti grakščią figūrą, dažniausiai po kiekvieno valgio valydavo dantis.

Tuo tarpu antsvorio turintys vyrai savo dantų kartais nevaldydavo daugiau kaip dieną, teigiama tyrime, kuris spausdinamas žurnale „Journal of the Japan Society for the Study of Obesity". T. Wada ir jo komanda lygino lieknų ir antsvorį turinčių žmonių gyvenimo būdą. Ypač didelis dėmesys buvo skiriamas jų maitinimosi, miegojimo, darbo ir fizinės veiklos įpročiams. Šio tyrimo rezultatai nereiškia, kad dažniau savo dantis valantys žmonės tiesiog sudegina daugiau kalorijų, pažymi autoriai. „Tai ženklas, kad šie žmonės rūpinasi savo sveikata — jie nori išlaikyti sveikus dantis ir apsisaugoti nuo blogo burnos kvapo,— rašė žurnalas. Manome, kad aktyvus raginimas valyti dantis padeda išsaugoti sveikatą ir išvengti nutukimo". **(BNS)**

PADĖJO GOERING NUSINUODYTI

Buvęs Amerikos sargybinis Niurnbergo nacistinių nusikaltėlių procese pranešė, kad pats perdavė kapsulę su nuodais Hermann Goering — vienam svarbiausių Trečiojo reicho pareigūnų. Todėl H. Goering nusižudė prieš pat jam paskelbto mirties nuosprendžio įvykdymą.

Iki šiol daugelis Antrojo pasaulinio karo istorikų negalėjo paaiškinti, kaip taip patikimai saugotas buvęs kariuomenės vadas galėjo nusižudyti. Buvęs apsaugos darbuotojas Herbert Lee Stivers, kuriam dabar 78-eri, laikraštyje „The Los Angeles Times" pasirodžiusiame straipsnyje teigia, kad sutiko perduoti H. Goering „vaistų", jog padarytų įspūdį merginai vokietei, su kuria susipažino Niurnbergo gatvėje. Kažkoks merginos draugas iš pradžių paprašė 19-metį amerikietį perduoti H. Goering raštelį, paslėptą automatiniame rašiklyje. Kitą kartą į rašiklį buvo įdėta kažkokių „vaistų". Po to kareivis niekada nematė savo pažįstamos vokietės. „Manau, kad tada manimi buvo pasinaudota savo tikslais", — prisipažino dabar jis, pridurdamas, kad niekada nebūtų sutikęs perduoti ką nors panašaus užkietėjusiam nacių nusikaltėliui.

1946 m. spalio 15 d., likus dviem valandoms iki mirties bausmės įvykdymo, H. Goering nusižudė, o amerikietis beveik 60 metų saugojo savo paslaptį, bijodamas teisminio persekiojimo. Pasak jo, papasakoti apie tai, kad „išlietų širdį", jį neseniai įtikino duktė.

(Iš spaudos)

MUZIKA PADEDA GREIČIAU UŽMIGTI

Jus kankina nemiga? Nesivarginkite siurbčiodami puodelį šiltos kakavos ar skaičiuodami avis — gerai pailsėti naktį jums padės muzika, jei jos klausysitės atėjus miego laikui, nustatė Taivano mokslininkai.

Taivano Tzu Chi universiteto mokslininkų grupės straipsnyje aprašomi šešiasdešimties 60–83 metų žmonių, kurie skundėsi miego sutrikimais, miegojimo būdai. Straipsnis spausdinamas žurnalo apie slaugą „Journal of Advanced Nursing" vasario numeryje. Pusei tiriamųjų gulint lovoje buvo duodama 45 minutes pasiklausyti raminančios muzikos, o kita pusė turėjo užmigti be pašalinių priemonių. Mokslininkai nustatė, kad tų, kurie klausėsi ramios lėtos muzikos, organizme vykdavo tam tikri fiziniai pokyčiai, leisdavę gerai išsimiegoti, pvz., imdavo ramiau plakti širdis ir sulėtėdavo kvėpavimas.

„Klinikiniu požiūriu skirtumas tarp muzikinės ir kontrolinės grupės buvo ryškus", — teigia tyrimo vadovas Hui-Ling Lai. Jis yra Budistų Tzu Chi ligoninės direktoriaus pavaduotojas slaugos reikalams ir Tzu Chi universiteto docentas.

„Muzikinėje grupėje per pirmąją savaitę iš viso buvo užfiksuotas 26 proc. pagerėjimas, ir jiems išmokstant atsipalaiduoti pagal raminamą muziką, šis skaičius toliau didėjo", — rašoma straipsnyje.

(Iš spaudos)

KUBA DRAUDŽIA RŪKYTI VIEŠOSE VIETOSE

Aukščiausios kokybės cigarų tėvynė Kuba pradėjo drausti rūkyti viešose vietose. Rūkyti draudžiama daugelyje darbo vietų, cigarečių automatai šalinami, draudžiama rūkalus pardavinėti šalia mokyklų.

Beveik pusė suaugusių kubiečių rūko. Cigarų ir kitokių tabako gaminių eksportas yra gyvybiškai svarbus Kubos ekonomikai. Teigiama, kad tokį draudimą inicijavo prezidentas Fidel Castro, praeityje pats nevengęs pasimėgauti cigaru, tačiau devintajame dešimtmetyje šio žalingo įpročio atsisakęs.

Keista, tačiau daugelis kubiečių apie įvestą draudimą net nežinojo, nes šalies valdžia šios iniciatyvos, kurį popieriuje numato itin griežtus rūkymo apribojimus, aktyviai nereklamavo. Sostinėje Havanoje veikiančių barų ir restoranų savininkai ketina įrengti rūkaliams skirtas vietas, tačiau, kaip tai padarys, kol kas nežino. Šiaip ar taip, draudimas rūkyti vargu ar pakeis kubiečių daugiau nei penkių šimtmečių įpročius.

Tabako ir cigarų eksportas Kubai kasmet atneša daugiau nei 200 mln. dolerių pajamų. Tačiau kasmet maždaug 6,000 Kubos gyventojų miršta nuo rūkymo sukeltų ligų.

(Iš įvairios spaudos)

PRINCĄ KALTINA „IŠRADINGA BUHALTERIJA"

Britanijos parlamento deputatai 56 metų sosto įpėdinį princą Charles įtaria „ne visiškai sąžiningai" mokėjus mokesčius. Princo finansų patarėjai susilaukė nemažai nemalonių parlamentarų klausimų. Leiboristas Gerry Stenberg Charles darbuotojus apkaltino „išradingu buhalterijos vedimu". „Tai panašu į ne visiškai sąžiningą žaidimą. Atrodo, tarsi jie būtų šiek tiek manipuliavę", — sakė jis.

Britanijos žiniasklaida pranešė, jog dar niekada parlamentas taip agresyviai nesikišo į karališkųjų rūmų finansinius reikalus. Deputatai siekia išsiaiškinti, kaip princo pajamos per praėjusius 10 metų galėjo išaugti 300 procentų, tačiau jam beveik nereikia mokėti mokesčių. **(Iš spaudos)**

ŠVEICARIJOS VYRIAUSYBĖ LEIDO VYKDYTI TYRIMUS SU KAMIENINĖMIS EMBRIONŲ LĄSTELĖMIS

Šveicarijos vyriausybės trečiadienį priėmė įstatymą, kuris leis perteklines žmogaus embrionų ląsteles naudoti moksliniams tyrimams. Lapkričio pabaigoje vykusiame referendume daugiau nei 66 procentai šveicarų pritarė šiam įstatymui. Toks piliečių sprendimas buvo visiškai netikėtas, nes kaimyninėje Vokietijoje ir kai kuriose kitose Europos valstybėse panašūs bandymai su žmogaus embrionais draudžiami.

Naujasis įstatymas, įsigaliosiantis nuo kovo 1 d., leidžia tyrimams naudoti tas žmogaus membrionines ląsteles, kurios liko nepanaudotos po dirbtinio apvaisinimo. Kamienines ląsteles tyrinėjantys mokslininkai tvirtina, kad iš jų įmanoma pagaminti vaistų, gydančių tokias ligas kaip diabetas ar Alzheimer liga. Įstatymas draudžia moksliniams tyrimams tiesiogiai naudoti žmogaus embrionus. **(Elta)**

Š.m. vasario 4–5 d. Grand Rapids, MI, vyko Michigan valstijos Respublikonų partijos suvažiavimas, kurio metu buvo renkama partijos vadovybė. JAV Michigan Respublikonų partijos pirmininku išrinktas Saulius Anužis. Nuotraukoje iš kairės: buvęs Michigan valstijos senatorius Matt Dunaskis (taip pat lietuvių kilmės), Saulius Anužis ir Amerikos Lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas Jonas Urbonas.

VASARIO 16-OSIOS IMPERATYVAS

EDMUNDAS SIMANAITIS

Lietuvos Šaulių sąjunga 1932 m. išleido Petro Babicko redaguotą leidinį „Vasario 16-oji" su paantrašte „Lietuvos nepriklausomybės 14-os metų sukaktuvėms paminėti". Jau turime atsikūrusios Antrosios Respublikos taipogi 14 metų patirtį. Keli būdingi palyginimai.

„Mūsų laisvė — tai mielasai sapnas po sunkių kovų ir varginančių darbų. Mūsų laisvė — vainikas iš meilės žiedų ir aukų atodūsių. Mūsų laisvė — tai saulėta diena, nešanti poilsį ir palaimą. (...) Mūsų laisvė per brangia kaina atpirkta, kad jos galėtume išsižadėti, ir todėl, kad ją išlaikytume, turime atsiminti tris dalykus: darbą, pasiaukojimą, kovą. (...)

Darbas — mūsų geriausias bičiulis. Jis parodo, kiek mes esame verti pasitikėjimo ir pagarbos, ar pateisiname savo laisvą egzistenciją, ar prisidedame prie gyvenimo pažangos. (...)"

Atkūrus valstybę, buvo per caro–kaizerio okupacijas išsaugotas privačios nuosavybės principas, kuris leido sparčiai atgaivinti ekonomiką ir, kas ne mažiau svarbu, buvo visuomenės moralės atrama. Antroji Respublika paveldėjo iki pamatų suardyto tradicinio Lietuvos kaimo griuvėsius, ir pramonę, tenkinančių sovietų karinio-pramoninio komplekso tikslus. Tačiau Lietuvos narystė Europos Sąjungoje atveria puikias galimybes per trumpiausią laiką pasiekti Europos standartų vidurkį. Girtis nuveiktais darbais lyg ir ankstoka, nusiminti tuo labiau netiktų, bet pasirūpinti demokratijos pranašumais — pats laikas. Kad šis darbas nėra lengvas, jau įsitikinome.

„Mes turime neužmiršti mokėti aukotis, kaip tie, kurių dėka mes šiandien laisvi. (...) Tik tas, kuris gyvenimą sau nors kiek sukūręs atsimena, kad turi padėti kurti jį kitam, — vertas tikro žmogaus vardo; tik tas, kuris kokį nors darbą dirbdamas atsimena tėvynę ir savo tautą, o paskum save — tai tikras žmogus... (...)"

Šios iškilios mintys nūdien išskirtinai aktualios. Juk prichvatizacijos metais „gerai pasisekė" tik sovietmečio „partinei–ūkinei" nomenklatūrinei mažumai. Valstybinis turtas, kurį sudarė iš gyventojų atimti ūkiai ar verslo įmonės, pagal iš anksto KGB–FSB specialistų parengtus planus, tapo minėtos nomenklatūros atstovų privačia nuosavybe. Nesigilinant į skausmingas ir daugeliu atžvilgių įžeidžias šio vyksmo aplinkybes, pilietinė visuomenė turėtų nuolatos rūpintis, kad įstatymo nustatyta tvarka būtų jautriau atsižvelgta į daugumos interesus.

„Mes turime kovot, nes į mūsų Laisvės rūmus klastingai įsibrovė įnamis ir užėmė jų trečią dalį. Kaip mūsų rūmuose įnamis skriaudžia pavergtus sostinės brolius, taip sode, žydinčiam prie Nemuno, prie jūros, kaimynai pikta sėja, dejuoja mūsų broliai ir šaukiasi pagalbos. Jų šauksmas mus, iš Vakarų, pasiekia".

Vilniaus, kaip ir Klaipėdos klausimas jau seniai išspręstas, tačiau vidaus reikalų nei NATO, nei Europos Sąjunga nesiims spręsti, o ir negalėtų, jei ir ryžtųsi. Antroji Respublika iš principo skiriasi nuo Pirmosios visuomenės pilietinės brandos laipsniu. Tada ją formavo Šeima, Mokykla, Bažnyčia, gausios visuomeninės organizacijos bei draugijos. Dabar ji stebėtinai svyruojanti, neprognozuojama: referendumas dėl Konstitucijos ar svetimos kariuomenės atitraukimo iš Lietuvos; „Baltijos kelio" unikalus masinis reiškinys; dar negirdėtas Europoje skandalingas prezidento nušalinimas; partija, dar nieko praktiškai nenuveikusi Lietuvos labui, demokratiniu būdu laimi rinkimus į Europos Parlamentą ir vos neužvaldo Seimo. Visa tai rodo mūsų visuomenės didžiųjų bėdą. Tokie tautos valios svyravimai pilietinėje visuomenėje apskritai neįmanomi.

Dr. A. Jurgelionis rašo: „Artinasi Tautos šventė, ir jau kelintą kartą artėjant šiai dienai, mane pagauna nepaprastas ūpas: norėtųsi džiaugtis, šaukti, linksmintis, tačiau tuo metu visai neprašomos ateina rūpesčio ir abejonių mintys ir drumsčia iškilmių nuotaiką.

O jei 15-ti metai bus mūsų tvirtumo bandomieji metai? Ar ištversime, ar pajėgsime gyvenimo audrai užėjus atsilaikyti?

Kiekvienas laikmetis turi savo išbandymų. Valstybė, pasiskelbusi okupanto teisių, pareigų ir atsakomybės perėmėja įsakmiai kviečia Lietuvos valstybės vadovą atvykti į Maskvą ir padėkoti už okupaciją, masinius trėmimus, žudynes, priespaudą, be to, dar ir nusilenkti kruvino tirono stabui. Tiesą pasakius, tai pats tikrasis moralinio ir pilietinio tvirtumo išbandymas ne tik vadovui, bet ir Tautai. O išbandymas dvejopas. Be minėtojo dar bus patikrintas lojalumas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo rėmėjoms, pavyzdžiui, JAV, Britanijai, Prancūzijai. Juk Maskvoje rengiamose iškilmėse tikriausiai dalyvaus Antrąjį pasaulinį karą laimėjusių valstybių vadovai. Ar mūsų vadovai gebės parodyti pasauliui, kad tauta, iškentusi dviejų okupacijų baisumus, besąlygiškai turi teisę ir pareigą ne tik nepamiršti, bet ir oriai pagerbti karo ir okupacijų aukas, neįžeisdama aukų atminimo ir neužgaudama draugiškų šalių politikų ambicijų?

„Karo galybe šių dienų Lietuva pasaulio nenustebins, mes galime pasirodyti tik savo kultūrinio darbo sugebėjimais. Mums reikia drąsių kultūros kareivių, kurie su pasiryžimu ir patvarumu kovotų už mūsų kultūros šviesesnę ateitį. (...) Lietuvių tauta turėjo garbingų karžygių karo lauke, bet kultūros lauke, turėkime drąsos prisipažinti, mes neturėjom nieko arba beveik nieko. Senoji Lietuva pastatė didelius rūmus karo dievaičiui, o atgimusiai jaunajai Lietuvai tenka statyti mažiau garbingus kultūros rūmus. Ir nemanykime, kad ir kultūros lauke nebūtų galima parodyti herojizmo", — teigia V. Alantas.

Kultūros baruose visada galima daugiau nuveikti, tačiau ši mažoji saviplaka priimtina, nors vertintina keliais požiūriais. Lietuva, tapdama kolektyvinės gynybos sąjungos nare, yra patikimai apsaugota nuo išorinės agresijos. Tai milžiniškas pasiekimas — mūsų užsienio politikos svarbiausias tikslas pasiektas. Žinoma, prieš 73 metus apie tai nebuvo galima net pagalvoti. Kolektyvinės gynybos idėja gimė kaip pasekmė dviejų pasaulinių karų, parodžiusi, kad yra reali galimybė sutramdyti bet kurį agresorių. Tai vienas iš didžiausių mūsų epochos laimėjimų. NATO — tapo patikimu taikos garantu ir agresoriaus atbaidymo priemone.

Tačiau niekaip negalima sutikti su autoriaus nuomone dėl kultūros menkų pasiekimų. Kultūros ir pilietinės savimonės ugdymo laukė Pirmosios Respublikos metais buvo nuveikta nepaprastai daug. To įdirbio užteko išsaugoti lietuviškumo dvasią per sovietų okupacijos pusamžį. Pilietiškumo užtaisas tapo Sąjūdžio varomąja jėga. Tačiau Antrosios Respublikos metais šios dvi dedamosios apsikeitė vietomis.

Nuo išorės agresijos turime patikimą apsaugą, bet kultūros reikalais, o ypač pilietinio ugdymo srityje, nepakankamai rūpinamasi. Mokykla šia tema dar neprabilo visu balsu. Režisieriaus J. Vaitkaus filmą „Vienui vieni" anaiptol ne atsitiktinai bandoma neutralizuoti tariamai intelektualiniu paskviliu ta pačia tema — M. Ivaškevičiaus romanu „Žali".

Kovo 11-oji ištraukė slaptuosius mūsų kultūros nešėjų stalčius, o šie pasirodė esą tušti. Nesirado nei epopėjos apie laisvės kovas, neparašyta opera apie 1941 m. Birželio sukilimo žygdarbį, nesukurta poema apie Tautos dvasios proveržį — Sąjūdžio metą.

Iš šių palyginimų nederėtų daryti pesimistinių išvadų. Veikiau — atvirkščiai Vasario 16-oji išryškina mūsų laimėjimus užsienio politikoje, bet parodo ir tai, ko mums labiausiai stinga vidaus reikaluose. Nebrandžioje pilietinėje visuomenėje demokratijos laisvėmis būtinai pasinaudoja Lietuvos Nepriklausomybės priešininkai. Tad tebūnie toks Vasario 16-osios imperatyvas: negailėkime pastangų kurdami brandžios tautinės savimonės piliečių visuomenę.

Ir labai labai tiktų, artėjant šiai šventei, kasmet išleisti pilietinio metraščio numerį, kuriam vardą jau davė istorija — VASARIO 16-oji.

Pridursiu — tai jokiu būdu ne finansinis, o Valstybės garbės reikalas.

KETINAMA PRIVATIZUOTI TELEVIZIJĄ „AL-JAZEERA"

Kataro vyriausybė ieško pirkėjo naujienų televizijai „Al-Jazeera". Apie tai paskelbė vietinė žiniasklaida, kuri rėmėsi „Al-Jazeera" atstovu.

Transliuotojos atstovas Jihad Ballout „nepagrįstai" pavadino nesenus pranešimus, esą parduoti „Al-Jazeera" Kataro vyriausybę spaudžia amerikiečiai. „Apie kanalo pardavimą vyriausybė pradėjo galvoti prieš 14 mėnesių, nes 'Al-Jazeera' yra žinoma visame pasaulyje, todėl pardavimas gali tapti geru verslo pasiūlymu", — teigė J. Ballout.

Palydoviniu ryšiu transliuojama „Al-Jazeera" buvo įkurta 1996 metais. Lėšų steigimui skyrė Kataro vyriausybė, pažadėjusi, kad televizija bus nepriklausoma nuo valdžios, panašiai kaip britų BBC.

Kataro ir JAV santykiai yra įtempti, nes Kataro vyriausybė remia „Al-Jazeera". JAV pareigūnai Kataro vadams skundžiasi, jog televizijos reportažai, ypač pranešimai apie Iraką, kursto visuomenę. „Al-Jazeera" tapo svarbiausia priemone perduoti žinutes, įrašytas Osama bin Ladeno — amerikiečių labiausiai ieškomo teroristo.

(Iš spaudos)

SES. ONA MIKAILAITĖ

Paniurę lietuviai

Dviejų JAV psichologų — Ed ir jo sūnaus Robert Biswas–Diener globalinėje įvairių tautų studijoje, siekiančioje įvertinti žmonių asmeninę gerovės patirtį („sujective well–being"), lietuviai atsidūrė paskutinėje vietoje. Tai reikštų, jog lietuviai, jų pačių manymu, yra nelaimingiausi žmonės pasaulyje. Pagal šios studijos surinktus duomenis, laimingiausi žmonės gyvena Pietų Amerikoje, o nelaimingiausi be lietuvių — Japonijoj, Kinijoj ir Pietų Korėjoj. Amerikiečiai, itin atsidavę laimės siekimui, pateko į penktą vietą.

Aprašydamas studijos duomenis, „Time" žurnalo (2005.01.17) korespondentas Walter Kirn tai daro gana žaismingai. Anot jo, tautų rikiavimas pagal jų laimingumo patirtį yra gana paviršutiniškas, neleidžiantis daryti pernelyg gilių išvadų. Japonas psichologas Shigehiro Oishi, dirbantis Virginia universitete, tiria ryšį tarp žmonių asmeninės gerovės patirties ir jų kultūros, teigdamas: „Amerikos ir Vakarų Europos kultūros rodo polinkį vertinti laimės siekimą, todėl žmonės mano, jog jie privalo būti ir laimingi. Tuo tarpu Japonijoj to nėra". Įsidėmėtina ir tai, jog Japonija drauge su Lietuva turi aukščiausias pasauly savižudybės statistikas.

Naujieji laimingumą tiriantys mokslai, propaguojami ypač JAV psichologų, siekia sužinoti, kas iš tikro daro žmones laimingus. Martin Selgiman, dabartinis Amerikos psichologų asociacijos pirmininkas, mano, jog nūdienis psichologijos mokslas turi pasukti nauja kryptimi ir, užuot studijavęs vien psichines ligas bei jų kilmę, ištirti ir psichinės sveikatos šaknis, — kodėl kai kurie žmonės jaučiasi patenkinti gyvenimu, džiaugiasi gera nuotaika ir sugeba atsispirti įvairioms juos ištinkančioms negandoms.

Jau kuris laikas ir sociologai rašo knygas, analizuojančias nūdienius JAV gyventojus, kurie turi geras medžiagines sąlygas, yra sveiki ir galėtų būti patenkinti savo gyvenimu, tačiau visur girdėti skundai ir aimanos, nors jų gyvenimas kur kas lengvesnis negu ankstesnių kartų. Ligšiolinės sociologinės studijos rodo, jog žmonių laimingumas nepriklauso nuo turtų ar materialinės gerovės, o daug labiau nuo praturtinančių šeimos ir draugystės ryšių, ir nuo gilaus religinio gyvenimo, suteikiančio pusiausvyrą, ramybę bei teigiamą žvilgsnį į kitus.

Savo naujai išleistoje knygoje „Happiness" britų ekonomistas Richard Layard politikams siūlo, formuojant savam kraštui socialines bei ekonomines nuostatas atsižvelgti į žmonių laimingumą. Geriausia visuomenė yra ta, kurios žmonės laimingi. Nūdienai visuomenei verkiant reikia bendro gėrio sąvokos, kuri sutelktų jos narių pastangas ta pačia kryptimi. Žmogus, būdamas sociali būtybė, negali būti laimingas be gerų tarpusavio ryšių.

Psichologas Ed Diener, vadinamas „laimės daktaru", mano, jog žmonės yra iš anksto užprogramuoti laimei. Tai evoliucijos dovana žmogui, padedanti prisitaikyti ir klestėti net ir sunkiomis sąlygomis.

Galima lygiai įtikinančiai argumentuoti, jog žmogaus dvasingumas jam padeda įveikti visokias medžiagines kliūtis. Juk buvo laimingų žmonių gulaguose; laimės ir ramybės kupinų sunkioje ligoje, ar net mirties akivaizdoje.

O kaip gi su lietuviais? Ar mes tikrai esam tokie paniurę, nelaimingi? Mūsų tautos savižudybės statistika rodo, jog kažkas labai netvarkoj. Lietuvių liaudies išmintis nuo seno liudija lietuvių nepasitikėjimą laime — ji nepastovi ir trumpalaikė. „Laimės ranka nepaimsi", arba „laimės replėm nepritrauksi, o nelaimė ir pati atein..." Ar mums, lietuviams, trūksta laimingumo geno?

Gal mūsų laimės sąvoka panašesnė į airės rašytojos Nuala O'Faolain, kuri sako, jog laimė nėra kažkas jaukaus; ji spindi ryškiausiai tamsiame fone. Jos įsitikinimu, „Laimės siekimas yra viena gilių gyvenimo paslapčių — kol turime kvapo, vejamės laimę, iškėlę vargingus savo veidus aukštyn, lyg negalėdami pakankamai jos pasisemti, lyg nujausdami, jog mums skirta būti laimingiems ir be laimės mirtume badu..."

Kolektyvinė lietuvių moterų savižudybė: viduramžių aklas fanatizmas ar žygių tąsa?

(Apie tragediją prieš 800 metų ištikusią vieną Lietuvos kaimą)

Prof., habil. dr. Romualdas Grigas

Nr. 6

Nuo slavų invazijos pasimetusioms baltų gentims reikėjo surasti būdą, kaip sustiprinti savo atsparumą, savo stipriau integruotą karingumą. Ir kaip vaduotis iš tokį veiksmą kaustančios tradicijos... Tik po kelių labai nuostolingų šimtmečių pagaliau buvo surastas toks būdas, kuris atitiko, jau tautų kraustymosi sujauktą, ilgus amžius archainėmis tradicijomis bei papročiais grįstą, pasaulį. Tokiam štai būdui priskirtina ir „Livonijos kronikose" užfiksuota bei mūsų sociologiškai interpretuota 1205-ųjų metų lietuvių kaimo tragedija — laisvanoriška moterų mirtis.

Jeigu lietuviai, kaip pripažįsta to meto aplinkinių kraštų kronikos ir metraščiai, ėmė demonstruoti išskirtinę jėgą, tai ji negalėjo atsirasti, veikiama vien tokių, nusistovėjusių tradicinių veiksnių, kaip: vadų diktatas, karinė disciplina, materialinės naudos siekis ar priešo grėsmės likvidavimas. Turėjo rastis papildomi veiksniai, pirmiausia susiję su ideologija, su pasaulėžiūra, su žmonių elgsenos principais. Ir jie atsirado. Jie klojo pamatus užgimstančiai ne tik etninei, bet ir politinei tautai.

Tiesa, atkreipsime dėmesį dar ir į tą faktą, jog to meto sąlygomis lietuvių kariuomenė — 2,000 vyrų buvo gana įspūdinga. Šis faktas mums byloja, kad karių klasė ar jų luomas dar nebuvo susiformavęs ir pagrindinę kariuomenės dalį galėjo sudaryti eiliniai kaimo vyrai, vasaros arklą pakeitę į žiemos ietį ir kalaviją. Tai vėlgi kartu ir papildomas įrodymas apie to meto itin rišlų lietuvių bendruomeninį sutarimą ir sugyvenimą.

Iš „Livonijos kronikų" paimta ir mūsų interpretuota Lietuvos kaimo moterų tragedija labai artima kitam faktui — visuotinai žinomai istorijai apie Pilėnų (Punios) kunigaikštį Margirį. Apie jo ir jo gentainių (anot skirtingų šaltinių: 3,000–4,000 žmonių) laisvanorišką kolektyvinį išsižudymą ir susideginimą, įvykusį 1336 metais. Tačiau negalime nepastebėti, kad tuos faktus — įvykius skiria du esminiai dalyviai. Pirmuoju atveju moterys nusižudo, apraudodamos ne tik savo vyrus, bet greičiausiai vedinos dar ir bendros kaltės — gėdos jausmo. Jų vyrų žūtis įvyko ne šiaip neišvengiamos būtinybės išprovokuotame karo žygyje, bet aiškaus plėšikavimo pobūdį turėjusioje ekspedicijoje (išpuolyje). Antruoju atveju lietuviai (tarp jų moterys, seneliai ir vaikai) išsižudė, išeikvoję visas savo gynybines galias ir nenorėdami gyvi pasiduoti priešams — būti kryžiuočių išniekintiems ar paverstiems belaisviais — vergais. Matome, kad tarp šių abiejų faktų jau esama gana esminio pasaulėžiūrodorovinės kultūros skirtumo. Margirio tragedijos atveju, lietuvių valstybė jau egzistavo. Tačiau mano aukščiau suminėtos linijos: tradicinė — dvasinė ir pragmatinė — utilitarinė, dar gražiai „sutarė" paversdamos gentį sutelkta, bet kokias negandas atlaikančia bendruomene.

Tarp šių dviejų faktų egzistuoja 130 metų tarpsnis, kuriame nebeturime žinių ar užuominų apie moterų, tapusių našlėmis, kolektyvinės savižudybės papročio tęstinumą. Mūsų protėvių pagaliau buvo susivokta, jog tokie drastiški poelgiai, šalia natūralios vyrų–karių žūties, gentį veda prie susinaikinimo. Bet koherencija — tasai bendruomenės, genties dvasinis, socialinis rišlumas ar sąsajingumas jau buvo pasiektas, tapo tęstine realybe. Ne tik ginamoji, bet ir puolamoji ekspansinė genties (tautos) jėga jau buvo įvaldyta.

Vakarietiškoji mąstymo tradicija civilizaciją ir civilizuotumą linkusi sieti su technologijomis, su jų raidos bei sklaidos laipsniu. Dabar visu frontu kalbama apie informacines technologines galias, kurios lemia jomis disponuojančiųjų diktatą. Tačiau technologijos visada išreiškia materialųjį pasaulį. Šią tradiciją labai aiškiai yra nusakęs G. Hegelis, pabrėždamas, kad žmogaus išsivadavimas iš gamtameldiškumo, iš gamtos gimdomo juslių pasaulio ir esąs tikrasis civilizuotumas. Bet mes „vakariečiai" (ir ne tik mes) šiandien ypač pasigendame dvasinės kultūros, dvasinėmis vertybėmis grindžiamos elgsenos. Vargu ar kas nuneigs teiginį, jog Indija arba kad ir kiniečių pavergtas ir šiandien darkomas Tibetas buvo sukūrę savitas civilizacijas, kurių jokiu būdu nepavadinsime technologijų civilizacijomis.

Beje, tasai Livonijos kronikininko užfiksuotas lietuvių moterų kolektyvinės savižudybės faktas mums primena tolimoje Indijoje iki pat modernybės laikų egzistavusį paprotį: mirus vyrui jo moteris irgi pasiryždavo paskui savo vyrą iškeliauti į dausas...

Bus daugiau.

Neegzistavusi nekaltųjų mergelių bendruomenė Machu Picchu

MONIKA BONČKUTĖ

Istorijos apie Machu Picchu jau daugiau nei šimtą metų maitina sensacijų ištroškusių vakariečių fantazijas. Vienų teigimu, ant šio atokaus nepaprasto grožio gamtos apsupto kalno kadaise klestėjo ypatingo intelekto ir gabumų senovės inkų civilizacija, sukūrusi neregėto sudėtingumo ir aukšto inžinierinio lygio miestą. Kiti tikina, kad šiame „karalių mieste" vyko keistos mistinės apeigos, ten gyveno tik nekaltos mergaitės, kurios dažnai buvo aukojamos negailestingam Saulės dievui, o kaliniai kankinami tamsiose kalėjimų kamerose, arba paliekami gyvi išdžiūti kaitrioje atogrąžų saulėje. Netrūksta ir tikinčių, kad inkų civilizaciją, kurią geriausiai reprezentuoja Machu Picchu, sukūrė ne šios žemės būtybės, bet iš kitų planetų atskridę ateiviai.

Visa tai – tik maža dalis legendų bei mitų, kuriais apipintas šis, ne vien Peru, bet ir visos Pietų Amerikos, turistiniu simboliu tapęs miestas. Nors pirmą kartą intensyviai tyrinėti pradėtas tik XX a. pradžioje, Machu Picchu iki pat dešimtojo praėjusio amžiaus dešimtmečio buvo spėliojimais ir mistika apgaubta archeologinių tyrinėjimų vieta. Po pompastiško „atradimo" 1911 m., ilgainiui „dingusio miesto" rimti archeologai vengė, savo tyrinėjimams pasirinkdami „žemiškesnes" vietas.

Peru valdžiai nutiesus kelius ir sukūrus minimalias sąlygas vakariečių vizitams, Yale universiteto profesorius Hiram Bingham su gausia tiems laikams ekspedicija, kurią sudarė du topografai, medicinos daktaras, geologas, osteologas (kaulų specialistas) ir archeologas-inžinierius, kelerius metus darbavosi buvusioje inkų gyvenvietėje. H. Bingham parsivežė bet kokiam archeologui įspūdingus lobius – ištisas dėžes įvairiausios keramikos, architektūros fragmentų, virvelinio rašto pavyzdžių ir, žinoma, vaizduotes kaitinančių mumijų.

Energingasis Yale profesorius netrukus išleido dvi neprasto populiarumo sulaukusias knygas – „Machu Picchu: A Citadel of the Incas" bei „Lost City of Incas". Šie du veikalai bei H. Bingham parašyti straipsniai ilgą laiką buvo laikomi neginčijama tiesa, o pats jų autorius – absoliučiu „inkologijos" autoritetu. Savo knygose archeologas išplėtojo idėją apie Machu Picchu, kaip apie šventą inkams vietą, kurioje daugiausia gyveno tik nekaltos mergaitės, kurios atlikdavo mistiškus saulės dievo garbinimo ritualus. Profesoriaus manymu, Machu Picchu buvo vieta, kurioje nuo seno dar priešistoriniais laikais, gyveno inkai, ir kurioje po herojiškos kovos ispanų užkariautojams XVI a. buvo priversti pasiduoti jų palikuonys.

H. Bingham magijai neatsispyrė ir šiaip jau patyrusi keliautoja, rašytoja bei dailininkė Jurga Ivanauskaitė, savo knygoje „Kelionių alchemija" rašiusi: „Kai kas Maču Pikču vadina Moterų miestu, mat jo kapavietėse rasti beveik vien moterų palaikai. Galbūt čia gyveno Saulės mergelės – žynės ir vaidilutės. Gal šioje nuošalioje neprieinamoje vietovėje jos buvo slepiamos nuo užkariautojų ispanų, nes Saulės mergelės išniekinimas prilygdavo paties dangaus ir dievų įžeidimui".

Čikagos Field Museum, pavadintos „Macchu Picchu: Unveiling the Mystery of Incas" tikslas buvo pristatyti naujausius inkų civilizacijos tyrinėjimus ir naują požiūrį į Macchu Picchu paslaptis. Tokia galimybė atsirado po to, kai dešimtajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje buvo surengtos kelios ekspedicijos į Peru, pasitelkta naujausia skaitmeninė technika bei nemažas būrys įvairių sričių specialistų. Be to, buvo iš naujo peržiūrėtos Yale universiteto rūsiuose sukrautos profesoriaus H. Bingham pargabentos Macchu Picchu vertybės – daugelis jų neliestos nuo tų laikų, kai jomis domėjosi jų atradėjas, dailiai įvyniotos į trečiojo XX a. 3-iojo dešimtmečio „The New York Times" pageltusius puslapius.

Dr. Richard L. Burger, dr. Lucy C. Salazar bei kitų mokslininkų įsitikinimu, H. Bingham pasinaudojo nepaprastu savo talentu – sugebėjimu įdomiai, įtikinamai ir užkrečiamai rašyti. Naujausių ekspedicijų dalyvių ir inkų tyrinėtojų teigimu, Yale profesoriaus stilius buvo toks išdailintas, „nusagstytas" manieringomis metaforomis bei palyginimais, ir toks uždegantis, kad net ir skeptiškai nusiteikę kolegos, o juo labiau susižavėjimo apimti studentai ar šiaip kitomis kultūromis besidomintys skaitytojai, nė nemėgino suabejoti didingomis archeologo istorijomis ir stulbinančiais atradimais. Turint omenyje istorinį laiką, kuriuo H. Bingham tyrinėjo Macchu Picchu, nenuostabu, kaip jis traktavo faktus, ir kas jam labiausiai rūpėjo. Šiaip ar taip, pasaulio kultūrinėje erdvėje dar nebuvo visiškai palaidotas postromantizmas – tiek muzikoje, tiek literatūroje. Ypač (pseudo) romantinis požiūris buvo gyvas ten, kur susiduriama su svetimomis ir egzotiškomis kultūromis bei praeities reliktais.

Galiausiai, visa tai, apie ką rašė H. Bingham, buvo taip patrauklu, mistiška ir panašu į pasaką, kad tuo netikėti tiesiog nesinorėjo. Kita vertus, Machu Picchu atradėjas „nepiktnaudžiavo" pernelyg moksline kalba ir savo spekuliacijomis sugebėjo įaudrinti fantastikos ištroškusią Vakarų publiką ir sudominti net ir tuos, kurie šiaip jau vargu ar domėtųsi iškasenomis ir senienomis.

Šiaip jau dr. R. L. Burger ir dr. L. C. Salazar išvados – negailestingos visiems fantastikos, mistikos, romantikos bei aštrių pojūčių mėgėjams. Jų teigimu, Machu Picchu savo paskirtimi labiau panašėjo į šiuolaikinį Camp David, negu į sunkiai pasiekiamą slaptų religinių apeigų šventovę. Išanalizavę XVI a. teisinius užkariautojų ispanų rašytus dokumentus, mokslininkai priėjo išvados, kad Machu Picchu XV – XVI a. buvo tuometinių inkų valdytojų vasaros rezidencija. Joje karaliai praleisdavo tik nedidelę metų dalį. Tuo metu, kai karalius gyvendavo Machu Picchu, ši vietovė tapdavo ir laikinu administracijos centru. Tokiu būdu karalius vadovaudavo savotiškiems išvažiuojamiesiems posėdžiams, po kurių ir vėl grįždavo į sostinę Cuzco.

Machu Picchu griuvėsiai (Peru) tebevilioja archeologus ir nuotykių ieškotojus.

Mistikos mėgėjų nusivylimui, taip pat neginčijamai nustatyta, kad vyrų bei moterų kaulų šioje inkų gyvenvietėje iškasta po lygiai, be to, rasta nemažai ir vaikų bei kūdikių palaikų. Pasak mokslininkų, H. Bingham suklaidino ekspedicijos osteologas, klaidingai nustatęs rastų žmonių palaikų lytį. Taigi šiuolaikiniai Machu Picchu tyrinėtojai kategoriškai atmeta bet kokias prielaidas apie kada nors ten egzistavusią „nekaltų mergaičių" bendruomenę. Jų teigimu, radiniai patvirtina karaliaus rezidencijos teoriją. Pasak archeologų, Machu Picchu rasti palaikai yra tarnų klasės inkų, kurie gyveno šiame rojaus kampelyje tam, kad karaliaus rezidencija būtų deramai prižiūrėta ištisus metus. Svarbu tai, kad nerasta nė vienos kilmingesnio asmens kapavietės. Jei tikėsime vasaros rezidencijos teorija, tai bus akivaizdu, kad bet koks staiga miręs atostogaujantis didikas ar juo labiau pats karalius tuojau pat būtų pergabentas į valstybės sostinę ir ten su tinkamomis apeigomis palaidotas.

Tyrinėtojų manymu, Machu Picchu nebūta ir jokių neįprastų religinių ceremonijų. Neabejotina, kad karalius, ypač Machu Picchu aktyvaus naudojimo laikais, kai valdė garsiausias inkų valdovas Pachacuti, buvo garbintas kaip nužengęs iš dangaus saulės dievo vietininkas žemėje, tačiau nerasta jokių įrodymų apie kokias nors itin žiaurias religines apeigas.

Tyrinėjant Machu Picchu istoriją, prieita išvados, kad ja aktyviai naudotasi tik apie 80 metų, o karaliaus rezidencija ten įkurta apie 1450 m. Taip pat paneigtos ankstesnės teorijos apie tai, kad apie šį kalną inkų protėviai gyveno dar priešistoriniais laikais. Dideliam daugelio archeologų nusivylimui, visi radiniai, aptikti ant šio kalno, yra ne ankstesni kaip XV a., o daugelis jų – XVI a. Naujausi tyrinėjimai paneigia net ir H. Bingham plačiai išgarsintą istoriją apie herojišką inkų pasipriešinimą. Mokslininkų teigimu, dauguma inkų mirė nuo ispanų atnešto maro, kiti greitai pasidavė užkariautojams, o saujelė mėginusiųjų priešinis buvo galutinai nugalėta slėnyje, kurio aprašymas ispanų dokumentuose nė kiek neprimena Machu Picchu.

Nepaisant to, kad romantinės H. Bingham teorijos iš esmės paneigtos, pats faktas, kad Yale profesorius, beje, į gyvenimo pabaigą tapęs politiku ir Connecticut gubernatoriumi, sugebėjo sukelti viso pasaulio susidomėjimą atokia Peru vietove, yra reikšmingas. Nors ir demistifikuotos, dingusio inkų pasaulio liekanos įspūdingos. Kaip pažymi tyrinėtojai, nemaža dalis inžinerijos bei architektūros pasiekimų buvo didesni nei tuometinėje Sevilijoje. Ypač stebina tai, kad puikius kelius ir nepriekaištingus pastatus pastatė žmonės, nemokėję rašyti. Kita vertus, mokslininkai teigia, kad virvelinis inkų raštas buvo labai išvystytas ir jo pakako, kad būtų vedamos kruopščios finansinės ataskaitos bei pranešamos svarbiausios karalystės naujienos.

SKAITYTOJAI KLAUSIA

Gerb. Žalianykšti, su malonumu visą žiemą skaičiau Jūsų patarimus ir kitą informaciją apie augalus, bet dabar ir aš turiu klausimą: gyvenu Čikagoje, kai nutirpo sniegas, prie garažo jau pradėjo iš žemės lįsti narcizų daigai. Ką daryti? Ar jie nenušals — gi žiema dar nepasibaigė?

Atsakymas. Tokia jau gamtos tvarka: augalai nori augti, žydėti, tik kartais per anksti tas „noras užpuola". Spėju, kad narcizai pradėjo iš žemės kaltis saulės atokaitoje, ko gero, jie iš rudens jau buvo „žalias nosytes iškišę", tik nepastebėjote, kai užklojo sniegas. Beje, sniegas yra gera izoliacija ir palaiko vienodą temperatūrą, tad daigai nenušalo. Ar nušals dabar, ar žydės? Svogūninių gėlių lapai, o kai kurių ir pumpurai, ir žiedai yra atsparūs šalčiui, mat, jie prisitaikę prie pavasariškų oro atmainų. Nedangstykite tų daigų. Kol oras pastoviai neatšilo, nedaug jie paaugs ir tikrai dar nepradės žydėti. Vargiai jau temperatūra nukris žemiau nulio, o iki 20° F šaltis ir sniegas narcizams nepakenks.

Narcizai daffodil.

Klausimas: ar galima jau atidengti rožes?

Atsakymas: dar palaukite. Danga ant rožių kerų arba šaknų šiuo metų laiku reikalinga ne tiek apsaugoti augalą nuo šalčio, kiek kaip apsauga nuo staigių temperatūros pasikeitimų ir per ankstyvo pumpurų sukrovimo. Palaukite bent iki kovo mėn. pradžios. Ir dar vienas patarimas: jeigu pasitaikys ilgesnis tarpas be kritulių — sniego ar lietaus — apdengimas išsaugos rožių kerus nuo perdžiūvimo, kuris gali būti tiek pat kenksmingas, kaip šaltis. Reikalui esant, jeigu oras šiltas ir sausas, galima rožes net palaistyti, pilant vandenį tiesiai ant šaknų.

Klausimas: kada geriausia karpyti vaisinių medelių šakas? Obelaitės mano kieme taip priaugusios nereikalingų šakučių, kad būtina išretinti, tik nežinau kada.

Atsakymas: dabar labai geras laikas karpyti tiek vaisinius, tiek kitus medelius bei krūmus, nes šie augalai tebemiega ir nėra pavojaus, kad pradės tekėti jų syvai ar prie nupjautos vietos „prisistatys" kokie kenkėjai.

Iš tikrųjų medžius apkarpyti galima ir rudenį, ir žiemą, ir ankstyvą pavasarį. Vaisinius medžius (ir krūmus) karpome daugiausia dėl dviejų priežasčių: a. norime kad medis gražiai, patraukliai, simetriškai atrodytų; b. kad saulės šviesa prieitų prie visų jo šakų, net pačiame viduryje. Kai šakos per tankios, susiglaudusios, vienos kitoms užstoja saulę, medis neveda tiek vaisių ir daugiau galimybių, kad įsiveis visokių parazitų. Jeigu vaisinius medžius purškiate chemikalais nuo kenkėjų, per labai tankias šakas ne visus galima pasiekti, todėl būtina medžius kasmet išretinti, iškarpyti. Jūsų minėtas ataugas (vienų metų ūgius), kartais vadinamas „vilkais" būtina iškirpti, nes ant jų dar ilgai vaisių nebus, o medį alina, paimdami ir drėgmę, ir maistą. Vienintelė išimtis, kada naujųjų ataugų nereikia kirpti, kai nulūžusi senesnė šaka ir norime toje vietoje išauginti naują, o taip pat, jeigu medis atrodo nepatraukliai retas.

Klausimas: sniegas labai išlankstė mano rododendrono (Rhododendron) krūmą. Šakos nenulūžusios, bet taip išsiskėtusios, kad nežinau ką daryti.

Atsakymas: sunkus, ypač šlapias, sniegas dažnai sulanksto azalijas, rododendronus, net kai kuriuos spygliuočius krūmus ir žemesnius medelius. Jeigu šakos tikrai nenulūžusios, o tik nulenktos, geriausia išeitis — krūmą surišti. Augimo sezonu šakos atsities ir krūmas vėl turės gerą formą. Pavasarėjant ir azalijoms bei rododendronams pradėjus sprogti, nepamirškite juos pamaitinti rūgštingomis trąšomis, pvz., „Miracid" ar pan., nes šiems krūmams patinka rūgšti žemė. Galite vandeniu praskiestas trąšas pilti tiesiai ant lapų, bet taip pat ant šaknų (skaitykite nurodymus ant įpakavimo).

Klausimas: ar galiu išsiauginti žydinčią begoniją kambaryje? Nusipirkau keletą begonijų gumbų (jie buvo be įpakavimų, tai nėra jokių nurodymų, ką daryti), palaikiau savaitę kambaryje ir pradėjo dygti. Lauke sodinti dar per anksti, tai patarkite, kaip juos auginti?

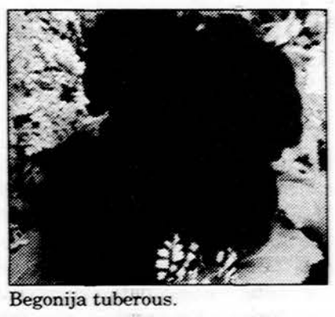

Begonija tuberous.

Atsakymas. Sunku iškęsti nepirkus, kai gėlių, ar apskritai augalų, mėgėjas, net žiemą, susiduria su spalvingais sėklų maišeliais, įvairiais svogūnėliais, šakniagumbiais. Žinome, kad dar per anksti, bet vis tiek perkame ir mintyse jau matome gražius žiedus, vešliai augančias daržoves...

Jeigu dabar nusiperkate sėklų, laikykite jas vėsioje patalpoje, kad neapšviestų saulės spinduliai. Svarbu, kad sėklos neperdžiūtų. Galite laikyti ir šaldytuve (plastmasiniame maišelyje), kol ateis laikas sėti.

Pradėjusių dygti begonijų atveju, patarčiau pasodinti šakniagumbius į purią, derlingą žemę vazone, padėti rūsyje netoli lango, retkarčiais palaistyti ir leisti jiems sudygti. Kai daigeliai išleis pirmuosius lapus, galite atnešti į šiltesnį kambarį, tik nestatykite ant per daug saulėtos palangės — begonijos yra pavėsio augalai, tiek kambaryje, tiek lauke jiems geriausiai patinka šiaurinė namo pusė, kur bent didesnę dalį dienos yra pavėsis.

Begonijos mėgsta drėgmę, vėsų orą, tuomet jos geriausiai žydi. Be abejo, pražydės ir kambaryje, bet žiedai bus ne tokie gražūs, ryškūs.

Kadangi begonių šeimoje *(Begoniaceae)* yra apie 1,000 rūšių, tarp jų randame ir kambarinių begonijų, lietuviškai vadinamų karališkosiomis begonijomis (Regal Begonia), lot. *Begonia rex*. Jos turi didelius, spalvingus lapus, tai dėl tų lapų puošnumo dažniausiai ir auginamos.

Jūsų minimos begonijos, be abejo, priklauso hibridinei „Tuberous Begonia", lot. *Begonia tuberosa*, rūšiai. Visų begonijų tėvynė yra Pietų Amerika. Šiltesnėse klimato zonose ir Šiaurės Amerikoje jos auga lauke ištisus metus. Tačiau begonijos nepakenčia šalčių (pirmosios šalnos jų lapus ir žiedus nušaldo), tad vėsesnėse valstijose rudenį turime begonijų šakniagumbius išimti iš žemės po to, kai nuvysta lapai, ir per žiemą laikyti, kaip ir kitus svogūninius ar šakniagumbius.

Begonia semperflorens.

Beje, dar labai populiari (vienametė) begonijų rūšis yra vadinamoji *Begonia semperflorens*. Tai iš sėklų išauginamos begonijos, bet dažniausiai jas perkame jau žydinčias, išaugintas šiltadaržiuose. Jos jokių svogūnėlių ar šakniagumbių neturi, bet yra labai patrauklios, patvarios gėlės, ypač tinkančios dideliems vazonams, loveliams, lysvių pakraščiams.

PRENUMERUOKITE „DRAUGĄ"

SKELBIMAI

PASLAUGOS

Pildau TAX
(pajamų mokesčių) formas.
SUVEDU BUHALTERINĘ APSKAITĄ
TVARKAU ĮVAIRIUS
FINANSINIUS REIKALUS.
Gediminas Pranskevičius
3805 N.Seeley
Chicago, IL 60618
Tel. 773.935.0472

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg.— $600-$640;
2 mieg. — $680-$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SIŪLO DARBĄ

Caregivers needed
for live-in positions in Wisconsin.
SS and DL helpful.
Call Greg at 262-657-8044.

„Draugo"
skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

VELYKINIAI SIUNTINIAI
DAR NE VĖLU SIŲSTI LĖKTUVU
SIUNČIAME Į LIETUVĄ, LATVIJĄ
ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ IR UKRAINĄ
ATLANTIC Express Corp.
MŪSŲ ĮSTAIGOS:
8801 S. 78 Th Ave, BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel:708-599-9680
Dirbame: Pirm-Penk 8 a.m.-6p.m., Treč iki 7 p.m., Šešt. nuo 8 a.m.- 3 p.m.
2719 W. 71 Str, CHICAGO, IL 60629, Tel:773-434-7919
Dirbame: Pirm-Penk 9 a.m.-5p.m., Šešt iki 2 p.m.
TEL:1-800-775-SEND
MŪSŲ ATSTOVAI:
Los Angeles 334 E. Santa Anita, Tel:818-842-1719, Tel:818-731-9777
Bravo Coffee 238 Main Str, LEMONT, IL 60439, Tel:630-257-3300
Kalym Grp. 338 S. Rohlwing Road, PALATINE, IL, Tel:847-776-7766

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

VATIKANAS

Popiežius Jonas Paulius II sekmadienį pasirodė Šv. Petro aikštėje Romoje susirinkusiems tikintiesiems. Katalikų Bažnyčios vadovas pro savo kambario langą palaimino žmonių minią. Jo kalba buvo labai neaiški ir sunkiai suprantama. Popiežius tik pasakė trumpą palaiminimą. Jonas Paulius II praėjusį ketvirtadienį buvo išrašytas iš ligoninės, kur gydėsi gerklų uždegimą.

ROMA

Italijos vyriausybė nemokės išpirkos už daugiau nei prieš savaitę Irake pagrobtos italų žurnalistės Giuliana Sgrena išlaisvinimą, pareiškė užsienio reikalų ministras Gianfranco Fini. Jis pridūrė, kad vyriausybė nežino, kas yra jos pagrobėjai, ir stengiasi užtikrinti įkaite laikomos italės saugumą „politinėmis ir diplomatinėmis priemonėmis". G. Sgrena buvo pagrobta Baghdad vasario 4 d. ir tapo trečiąja itale moterimi, pagrobta Irake nuo JAV įsiveržimo pradžios.

MIUNCHENAS

Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder, šeštadienį pareiškęs, kad 56 metus gyvuojanti Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (NATO) paseno ir jai reikia reformų, apkartino artėjantį NATO viršūnių susitikimą, skirtą transatlantiniams ryšiams atnaujinti. Miunchene vykusiame gynybos ministrų susitikime nuskambėjęs raginimas išprovokavo kandų NATO generalinio sekretoriaus Jaap de Hoop Scheffer atsaką ir buvo iš karto sukritikuotas JAV gynybos sekretoriaus Donald Rumsfeld, kuris tvirtino, kad organizacija veikia gerai.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos žiniasklaida šeštadienį pranešė, kad tūkstančiai Rusijos demonstrantų užtvindė miestų gatves, išreikšdami pritarimą šalies vyriausybės vykdomoms reformoms. Maskvos centrinėmis gatvėmis šeštadienį pražygiavo policijos akylai saugoma šalies vadovo rėmėjų minia. Radijas „Echo Maskvy" pranešė, kad dalis demonstrantų skundėsi buvę priversti dalyvauti mitinguose. Kai kurie žmonės pasakojo, kad darbininkams pažadėti priedai prie algų, studentai tikisi gauti geresnius pažymius, o kariai gavo tokį įsakymą.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV vyriausybė, anot laikraščio „Washington Post", beveik metus laiko nepilotuojamais žvalgybiniais lėktuvais šnipinėjo Iraną. Dienraštis apie šias slaptas operacijas rašo remdamasis trimis amerikiečių pareigūnais. Šnipinėjimo tikslas esą buvo gauti informacijos apie galimą Irano branduolinę programą ir nustatyti priešlėktuvinės gynybos silpnąsias vietas. Paskutinį kartą lėktuvas virš Irano teritorijos pastebėtas sausį. Laikraščio teigimu, lėktuvai į operacijas kilo iš Irako. Šie lėktuvai gali rinkti informaciją, kurios neperduoda palydovai. Toks šnipinėjimas yra įprastas rengiantis oro antskrydžiams, tačiau naudojamas ir įbauginimui.

* * *

Howard Dean, prieš metus pralaimėjęs kovoje dėl dalyvavimo šalies prezidento rinkimuose, šeštadienį išrinktas JAV Demokratų partijos vadovu ir ketina sugrąžinti visuomenės pasitikėjimą partija po nesėkmės lapkričio rinkimuose. Buvęs Vermont gubernatorius partijos vadovo poste pakeis Terry McAuliffe. H. Dean, pirmojo ir griežčiausio karo Irake ir prezidento George W. Bush kritiko, žvaigždė sužibo vėl praėjus trims mėnesiams po prezidento rinkimų. H. Dean žada nukreipti visą dėmesį į partijos veiklą valstijose, siekti aktyvesnio eilinių žmonių dalyvavimo joje bei atkurti vadinamąją mažųjų rėmėjų „armiją".

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Daugiausia balsų Irako rinkimuose gavo iš musulmonų šiitų grupių sudaryta koalicija, tačiau jos iškovota dalis — 47.6 proc. visų balsų — yra gerokai mažesnė, nei daugelis tikėjosi, rodo sekmadienį paskelbti galutiniai rinkimų rezultatai. Dviejų pagrindinių kurdų partijų koalicija laimėjo 25.4 proc., o laikinojo ministro pirmininko Iyad Allawi vadovaujamas susivienijimas gavo 13.6 proc. balsų. Iš viso rinkimuose balsavo 8.55 mln. žmonių, arba 58 proc. visų registruotų rinkėjų. Šiitų susivienijimui rinkimuose tekusi balsų dalis jiems užtikrins maždaug 130 vietų iš 275 narių sudarytoje Nacionalinėje asamblėjoje. Iki daugumos jiems pritrūko maždaug aštuonių vietų.

* * *

Pagrobtas Irako krikščionių partijos vadovas, pagrobėjai reikalauja išvesti JAV kariuomenę iš Irako. Tai pirmadienį pranešė arabų televizijos kanalas „Al Arabiya". Išsamesnių detalių jis nepateikė, tik informavo, kad politikas, kurio pavardė nenurodoma, buvo pagrobtas, kai vyko į savo partijos būstinę Baghdad. Oficialiais duomenimis, apie 15,000 Irako krikščionių paliko šalį nuo rugpjūčio mėnesio, kai buvo įvykdyti teroro aktai prieš keturias bažnyčias Baghdad ir vieną Mosul.

JERUZALĖ

Anot palestiniečių prezidento Mahmud Abbas, palestiniečiai ir Izraelis po ketverius metus trukusių susirėmimų pradėjo naują erą, pirmadienį rašoma laikraštyje „New York Times" išspausdintame interviu. M. Abbas teigė, kad Izraelio ministras pirmininkas Ariel Sharon, per viršūnių susitikimą vasario 8 d. sudaręs paliaubas su palestiniečiais, pradėjo kalbėti „kita kalba". Palestiniečių vadovas gyrė A. Sharon planą šią vasarą iš Gazos ruožo iškeldinti 21, o iš Vakarų kranto — 4 iš 120 žydų gyvenviečių ir pavadino tai gera pradžia.

Ministras: mokant už aukštąjį mokslą negali būti lygiavos

Vilnius, vasario 14 d. (BNS) — Švietimo ir mokslo ministras Remigijus Motuzas svarsto galimybę didinti studijų įmokas jau turintiems vieną aukštojo mokslo diplomą bei studijų įmoką susieti su studijų kaštais.

Nors ministras sutinka, kad „buvo žengtas geras žingsnis, kai buvo nustatyta visiems studentams vienoda 500 litų įmoka", tačiau siūlo peržiūrėti mokesčių už studijas sistemą.

„Universitetai susiduria su praktine problema, kad jiems išsilaikyti studijų įmokų nepakanka, o valstybė negali patenkinti visų poreikių", po susitikimo su Seimo pirmininku Artūru Paulausku sakė R. Motuzas.

Pasak ministro, universitetų finansines problemas galima būtų spręsti didinant studijų įmokas studentams, jau turintiems vieną aukštojo mokslo diplomą, be to, studijų įmoką siejant su studijų kaštais.

„Manome, kad susitikę su aukštųjų mokyklų rektoriais bandysime svarstyti, ar nereikėtų tiems, kurie studijuoja antrą kartą arba yra įgiję valstybės sąskaita aukštąjį išsilavinimą studijuodami neakivaizdiniu būdu, vakarinėse studijose, studijų kainą didinti", sakė švietimo ir mokslo ministras.

Pasak R. Motuzo, studijų įmoką reikėtų sieti ir su studijų kaštais.

„Neteisinga, kad tas pats įkainis nustatytas ir socialinių mokslų specialistui, ir rengiant inžinierių", sakė ministras.

V. Mazuronis kaltina saugumiečius politikavimu

Vilnius, vasario 14 d. (ELTA) — Iki KGB rezervo veiklą tiriančios Seimo laikinosios komisijos darbo pabaigos likus porai savaičių, vienas jos narys — Liberalų demokratų frakcijos seniūnas Valentinas Mazuronis iki šiol neturi leidimo dirbti su slapta informacija, nors komisijai yra pateikta valstybės paslaptį sudarančių duomenų.

Liberaldemokratas, prašymą gauti leidimą užpildęs prieš du mėnesius, jį išduoti turintį Valstybės saugumo departamentą (VSD) kaltina politikavimu.

„Dabartinė situacija akivaizdžiai rodo, kad kaip buvo dirbant prezidentui Rolandui Paksui, taip ir dabar, VSD yra politizuota struktūra. Neatmetu galimybės, kad leidimo man neduoda specialiai, dėl politinių motyvų. Vienintelė formali priežastis, dėl kurios man galėtų jo neduoti, yra Artūro Paulausko iškelta politinė byla", sakė V. Mazuronis.

Įtarimų, kad „viso žaidimo pagrindas yra politinis", jam kelia kai kurios sąsajos. Seimo laikinoji komisija tiria leidimus susipažinti su slapta informacija išduodančios institucijos — VSD generalinio direktoriaus Arvydo Pociaus veiklą. KGB rezervo veikla šiuo metu domisi ir Liustracijos komisija, kuriai vadovauja VSD darbuotojas Vytautas Damulis. Tiesa, jis praėjusią savaitę nusprendė pasitraukti iš šių pareigų, nes esą jam neetiška tirti savo vadovo biografiją.

Praėjusią savaitę V. Mazuronis galėjo išklausyti tik kai kuriuos užsienio reikalų ministro Antano Valionio, kuris sovietmečiu priklausė KGB rezervui, atsakymus į komisijos narių klausimus. Lietuvos diplomatijos vadovui pareiškus, kad dalis informacijos apie jo biografiją sudaro valstybės paslaptį, liberaldemokratas buvo priverstas palikti posėdį.

„Keista, kai asmeniniai biografijos faktai prilyginami valstybės paslapčiai. Gal tuomet Lietuvoje buvo gaminama atominė bomba?", spėliojo V. Mazuronis. Parlamentaro įsitikinimu, ministras nepateikė nieko, kas paneigtų viešai skelbiamą informaciją apie jo praeitį.

Tuo tarpu A. Pocius savo atsakymus į komisijos klausimus pažymėjo antrašte „ribotam naudojimui". „Nieko, net kvepiančio paslaptimi, ten neradau. Tai yra būdas suvynioti į paslapties skraistę paprastus dalykus", kalbėjo liberaldemokratas.

TRISDEŠIMT PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
Kun.
VINCENTAS J. KAMARAUSKAS

Jau suėjo trisdešimt penkeri metai, kai Aukščiausiojo pašauktas, 1970 m. vasario 17 d. iškeliavo į Viešpaties Namus mylimas brolis.

Lai gailestingas Dievas suteikia jam Amžiną Ramybę.

Už jo vėlę šv. Mišios bus atnašaujamos vasario 17 d., ketvirtadienį, 8 val. ryto Šv. Kryžiaus bažnyčioje Čikagoje, Michigan valstijos parapijoje ir Šv. Teresės bažnyčioje, Spring Hill, FL, vasario 17 d. 11:30 v.r.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. kun. Vincento vėlę.

Nuliūdusios seserys

„MARGUČIUI II" AUKOJO:

Pagerbdama a.a. JULIAUS LINTAKO atminimą, žmona Birutė atsiuntė **$250,** kuriuos skiria Margučio laidų paramai.

Pagerbdamas a.a. LEOKADIJOS BRAZDYS atminimą, Margučiui **$100** atsiuntė Vladas Kaupas iš Clearwater, Floridos.

A. a. Juliaus Lintako našlei, sūnui ir dukrai su šeimomis bei artimiesiems ir a.a. Leokadijos Brazdys šeimai ir artimiesiems „Margutis II" radijo laidų darbuotojai reiškia širdingiausią užuojautą.

Labai ačiū Birutei Lintakienei ir Vladui Kaupui už atsiųstas aukas.

„MARGUTIS II", 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629.

Amerika atsisveikina su Lietuvos draugu

2005 m. vasario 1 d. Lenkijos ambasadoje, Washington, DC, įvyko iškilmingas atsisveikinimas su istorine lenkų asmenybe, a.a. Jan Nowak–Jezioranski, kuris šių metų sausio 20 dieną mirė Varšuvoje. Gausiai susirinko paminėti šios kilnios asmenybės nueitą gėrio darymo Lenkijai, JAV ir Lietuvai kelią. Minėjimą pravedė Lenkijos Respublikos ambasadorius, Przemyslaw Grudzinski. Jaudinančias kalbas pasakė: Paul Wolfowitz (JAV gynybos viceministras), dr. Zbigniew Brzezinski (buvęs JAV prezidento patarėjas bei Tarptautinių strategijos studijų centro vadovas), amb. Daniel Fried (prezidento Bush patarėjas Europos ir Eurazijos reikalams). Visi prelegentai savo kalbose prisiminė ir įvertino šio didžio Lenkijos patrioto gilų katalikišką intelektą ir jo įnašą JAV ir Lenkijos politinėje arenoje.

Jan Nowak–Jezioranski II Pasaulinio karo metu dalyvavo Lenkijos rezistencijoje prieš nacius ir 1944 metų Varšuvos sukilime. Jis dažnai, savo gyvybe rizikuodamas, atlikdavo ryšininko pareigas, nuvežtdamas žinias iš Varšuvos į Londoną, kur veikė egzilinė Lenkijos vyriausybė. Šaltojo karo metu jis 20 metų vedė Laisvosios Europos radijo laidas lenkų kalba. Atvykęs į JAV, 20 metų vadovavo Lenkų Amerikos kongresui. Daug metų buvo Baltųjų rūmų politinis patarėjas. Jo politinė įtaka pakeitė JAV vyriausybės politiką dėl buvusių Rytų Europos komunistų okupuotų valstybių priėmimo į NATO. Po Lenkijos priėmimo į NATO 1999 metais, jis nenuilstamai dirbo padėdamas savo įtaka, patirtimi ir nuoširdžia draugyste Lietuvai siekiant to paties. Jan Nowak–Jezioranski yra pasakęs, kad Lenkija ir Lietuva yra kaip „dvi seserys", geros kaimynės, kurios nuoširdžiai viena kitai turi padėti.

1998 m. vasario 16 d. Lietuvos ambasadoje, Washington, DC, prezidentas Valdas Adamkus Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinu apdovanojo Jan Nowak–Jezioranski. Jo pasakyti žodžiai, XIX amžiuje lietuvių ir lenkų tautos vienijęs šūkis: „Už mūsų ir jūsų laisvę", šiandien įgavo naują prasmę, Lenkijai remiant Lietuvą, siekiant jai tapti lygiateise transatlantinės bendrijos nare NATO! Jan Nowak–Jezioranski pažadėjo negailėti asmeninių pastangų šiam tikslui pasiekti.

Paskutinį kartą teko Jan Nowak–Jezioranski matyti 2002 m. lapkričio 23 d. Vilniuje, kai ten lankėsi prezidentas George W. Bush. Tą dieną Prezidentūroje įvyko apdovanojimo apeigos, kuriose prezidentas Valdas Adamkus apdovanojo Jan Nowak–Jezioranski Lietuvos garbės pilietybe. Ta proga jis pasakė: „Du kartus gyvenime esu tokią džiaugsmingą dieną pergyvenęs: tai 1999 metais, kai Lenkija tapo NATO nare, ir šiandien, kada tapau Lietuvos valstybės garbės piliečiu".

Lietuva ir JAV lietuvių bendruomenė neteko nuoširdaus draugo ir gero mūsų reikalų gynėjo.

Audronė Pakštienė

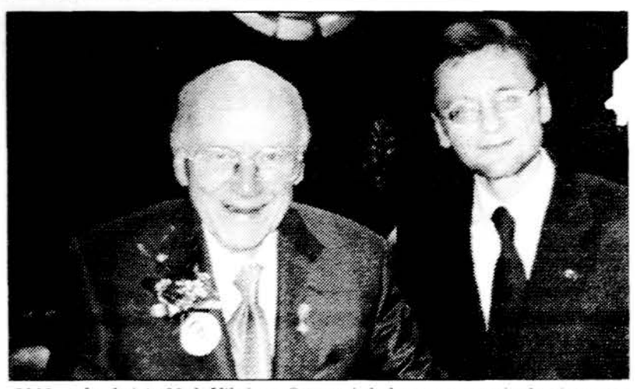

2002 m. lapkričio 23 d. Vilniaus Operos ir baleto rūmuose įvykusiame iškilmingame koncerte Lietuvos pakvietimo į NATO proga. Iš kairės: Jan Nowak–Jezioranski ir buvęs Lenkijos ambasadorius JAV Jerzy Kozminski.

2005 m. vasario 1 d. Lenkijos ambasadoje Washington, DC, prisimintas Lietuvos draugas a.a. Jan Nowak–Jezioranski. Iš kairės: Lenkijos ambasadorius JAV Przemyslaw Grudzinski, JAV gynybos viceministras Paul Wolfowitz, Lietuvių bendruomenės atstovė Audronė Pakštienė.

A † A
ONAI BRAŽIENEI

mirus, širdingai užjaučiame mūsų mylimą draugę, dukrą RŪTĄ BRAŽYTĘ-RICCI, velionės vyrą VINCĄ BRAŽĮ, sūnus RIMANTĄ ir VIDMANTĄ, anūkus ir visą šeimą.

„Dainavos" būrelio draugės,
Aušra Gylytė-Karkienė
Irena Buitkutė-Caldwell
Regina Rauckinaitė-Labanauskienė
Rita Garliauskaitė-Sakkab
Sylvia Šimaitytė-Krumplienė
Virginija Griciūtė-Janušienė

AUKOJO LIETUVOS PARTIZANŲ ŠALPAI

$1,000 Joseph L. Materas, Oak Park, CA (viso $12,915).
$200 Dr. Vytautas ir Aldona Mauručiai, Kirtland, OH (viso $400).
$100 Eduard ir Donna Laukys, Northport,NY (viso $250).
$50 Danutė Krivickas, Clarks Summit, PA (viso $70); Jolanda ir Vytautas Mikūnai, Palos Heights, IL (viso $150); Salome Nyerges, Santa Monica, CA (viso $840); Alexander Petrauskis, Euclid, OH (viso $150).
$30 Adelė Sakalienė, Oak Lawn, IL (viso $55).
$25 Raimundas Kiršteinas, Rochester, NY (viso $125); Birutė Razminas, Oak Lawn, IL (viso $525).
$20 Jonas Stundžia, Lawrence,MA.
$15 Jurgis Likander, Kankakee, IL (viso $45).

Pagerbdami mirusių atminimą, Lietuvos partizanų šalpai aukojo:
a.a. KOSTO EIDUKONIO atm.:
$120 Aldona Eidukonienė ir šeima, Tuscon, AZ (viso $320).
$50 Janina Grigolaitis, Tuscon, AZ.
$30 Stasė Petrušaitis, Racine, WI.
a.a. BRONIAUS ZABUKO atm.: per L.P.G. fondo atstovą E. Slavinską gautos aukos:
$100 Ona Zabukienė, Largo, FL.
$20 Elena Krasauskienė, S. Pasadena, FL (viso $260); Alfonsas Lauras, S. Pasadena, FL (viso $70); Irena ir Eugenijus Slavinskai, St. Petersburg, FL (viso $340).
$10 Ona ir Pranas Michelevičiai, St. Petersburg, FL (viso $30).

Lietuvos Partizanų globos fondas širdingai dėkoja visiems aukotojams už aukas, kurios dar labai reikalingos mūsų buvusiems partizanams.

Aldonai Eidukonienei ir Onai Zabukienei bei jų šeimoms reiškiame širdingiausią užuojautą ir kartu dėkojame už aukas.

Lietuvos Partizanų globos fondas, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

KUN. ANTANAS GRAŽULIS, SJ, aukos šv. Mišias vasario 20 d., 1 v.p.p. Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, IN. Visi kviečiami.

JAV LB KULTŪROS TARYBA yra nuoširdžiai dėkinga už aukas ruošiant leidinį „Lietuvių židinių pėdsakai JAV". Aukojo: 100 dol. Pijus Pažerūnas, Antanas ir Emilija Paužuoliai ir Lietuvos Partizanų globos fondas. Aukas prašome siųsti Lithuanian American Community, Inc. 2841 Denton Ct., Westchester, IL. Aukos nurašomos nuo Fed. mokesčių.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS minėjimas Brighton Parke įvyks vasario 20 d. 10 v.r. šv. Mišios Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Po Mišių sporto salėje, 4420 S. Faifield Ave. vyks akademinė dalis. Kalbą sakys dr. Petras Kisielius, Jr. Meninę dalį atliks Algimantas Barniškis ir parapijos lietuvių choro nariai. Bus vaišės, žaidimai, konkursai. Prieš programą bus renkamos aukos LB Krašto valdybai. Rengėjai – Brighton Parko apylinkės LB valdybos kultūrinių renginių vadovas A. Barniškis, talkinant visai valdybai.

SEKMADIENĮ, KOVO 6 D., PLC, Lemonte, įvyks metinė lituanistinių mokyklų mokytojų kenferencija. Tema: Lietuvos etnokultūra. Pagrindinę programos dalį atliks Veronika Povilionienė su etnografiniu ansambliu „Blezdinga" iš Vilniaus. Bus mokytojų ir svečių bendri pokalbiai, liaudies dainos ir rateliai, parodomosios pamokos. V. Povilionienė, dalyvavusi mokytojų kursuose 2004 m. vasarą Dainavoje, sutiko pakartotinai atvažiuoti į Čikagą pravesti mokytojų seminarus. Kovo 6 d. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 9 v.r. šv. Mišios, programa PLC Bočių menėje 10 v.r. Programa vyks iki 3 v.p.p. Kviečiami lituanistinių mokyklų mokytojai gausiai dalyvauti. Jei turite klausimų, prašome rašyti Marytei Sandanavičiūtei-Newsom: marytens@hotmail.com.

LR GENERALINIS KONSULATAS Čikagoje informuoja, kad nuo š. m. kovo 1 d., LR generalinio konsulato Čikagoje klientai bus aptarnaujami tik šiuo adresu: 211 E. Ontario St., Suite 1500, Chicago, IL 60611.

Į ČIKAGĄ ATVYKSTA ŽINOMA dainininkė V. Povilionienė ir jos ansamblis „Blezdinga". Vasario 25 d., Čiurlionio galerijoje vyks „Partizaninių dainų vakaras". Vasario 27 d., sekmadienį, 2 v.p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje V. Povilionienės ir ansamblio koncertas „Metų laikai". Tel. pasiteiravimui 708-361-5545, Laima.

WAUKEGAN/LAKE COUNTY lietuvių apylinkėje Lietuvos Nepriklausomybės – Vasario 16-osios dienos minėjimas įvyks vasario 20 d., sekmadienį, 2 v.p.p. Libertyville Civic Center, 135 W. Church St., Libertyville, IL. Pagrindinis minėjimo kalbėtojas – LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Meninėje programoje dalyvaus tautinių šokių grupė „Klumpė" ir Gedimino lituanistinės mokyklos moksleiviai. Kviečiame visus aktyviai dalyvauti šioje iškilmingoje šventėje.

VASARIO 16 D., TREČIADIENĮ, 6:30 v.v. vyks tradicinis Vasario 16-osios minėjimas Jaunimo centro kavinėje. Bus akademinė dalis, kur pagrindinę kalbą sakys ALTo pirmininkas advokatas Saulius Kuprys. Meninę programą atliks folklorinis ansamblis „Kūmužėliai", vadovė Neringa Aleksonis. Moterų klubas ruošia vaišes. Maloniai kviečiami visi.

ČIKAGOS LIETUVIŲ MOTERŲ klubo narės skiria vasario mėn. susirinkimą Lietuvos Nepriklausomybės sukakties paminėjimui, informuojant apie istorinius įvykius bei faktus. Bus meninė programa. Vasario 17 d., ketvirtadienį, klubo narės, viešnios ir svečiai rinksis „Seklyčioje", Čikagoje, draugiškoje nuotaikoje prisiminti Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios įvykius. Programoje: vaizdo juostos apie archeologę Mariją Gimbutienę, jos gyvenimą ir mokslinius atsiekimus peržiūra. Pasisvečiavimas 11:30 v.r., pietūs 12:30 v.p.p. Vietas rezervuoti pas Pranę Simanonienę tel. 708-422-5937.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS visuotinis metinis narių susirinkimas įvyks vasario 26 d., šeštadienį, 2 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Prašome gausiai dalyvauti, bus valdybos narių pranešimai bei pasisakymai. Vėliau prie kavutės pabendravimas.

LIETUVOS VYČIAI KVIEČIA švęsti Nepriklausomybės dieną. Renginys vyks vasario 20 d., The American Legion, Merrillvile Post 430, 7430 Broadway, Merrillvile, IN 46410. Pradžia 12 v.p.p., programa prasidės 1 v.p.p., pietums bus patiekti lietuviški patiekalai. Dėl informacijos ir rezervacijų skambinti: Joanna Rudzevičius 219-884-2220, Birute Vilutis 219-322-4533, Mildred Jagiella 219-996-6516. Rezervacijos vyks iki vasario 14 d. Rengėjai: Lietuvos Vyčiai, 82 skyrius; ALTo Indianos skyrius; East Chicago bendruomenė, Indiana ir kitos lietuviškos Šiaurės vakarų Indianos organizacijos. Visi kviečiami dalyvauti.

Lietuvių fondo kandidatų siūlymas

Lietuvių fondo narių metinio suvažiavimo 2005 m. balandžio 30 d. metu bus renkamas trečdalis LF Tarybos narių trejiems metams, arba 6 nariai (direktoriai), nes LF Tarybą sudaro 18 narių. Taip pat bus renkami 3 Kontrolės komisijos nariai vienų metų kadencijai. LF Taryba nutarė, kad nuo šių metų kandidatų į LF Tarybą ir Kontrolės komisiją sąrašas bus išsiųstas visiems LF balsuojantiems nariams susipažinti ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki narių suvažiavimo kartu su pranešimu apie suvažiavimą. LF Taryba sudarė LF Nominacijų komisiją: pirmininkas dr. Antanas Razma, Algirdas Ostis ir dr. Jonas Valaitis.

Lietuvių fondo nariai yra kviečiami siūlyti LF Nominacijų komisijai kandidatus į LF tarybą ir Kontrolės komisiją, iki 2005 m. kovo 1 d. pasiųsdami kandidato/ės vardą, pavardę, adresą, telefoną, trumpą biografiją, trumpą paaiškinimą apie kandidato tinkamumą bei visuomeninę patirtį, ir raštišką kandidato sutikimą. Siūlymus paštu, faksu arba elektroniniu paštu siųsti: **Lithuanian Foundation, LF Nominacijų komisija, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Faksas 630-257-1647. E-paštas: admin@lithfund.org**

Papildomi kandidatai į LF Tarybą ir Kontrolės komisiją galės būti siūlomi ir LF narių metinio suvažiavimo metu, kaip buvo praeityje, tačiau iki kovo 1 d. gautų kandidatų vardai ir pavardės bus iš anksto pranešti visiems nariams prieš suvažiavimą ir įrašytos į balsavimo korteles.

LF informacija

Daugybę kartų buvo skelbta, kad sekmadienį, vasario 13 d., Čikagoje bus švenčiama Lietuvos Nepriklausomybės šventė — Vasario 16-oji. Rodos, tuos skelbimus galėjo pastebėti ir čikagiečiai, ir apylinkių lietuviai. O vis dėlto daug kas, atrodo, nepastebėjo (ar nenorėjo pastebėti), tad matėme Maria gimnazijos salėje daug, daug tuščių kėdžių. O gal ir dėl to, kad tuo pačiu laiku Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, taip pat vyko Nepriklausomybės atkūrimo paminėjimas — su pietumis. Gal kitą kartą ALTas, užuot meninės programos, turėtų dalinti kugelį su kopūstais, tuomet ir publikos prisirinktų...

O praėjusio sekmadienio šventė buvo viena geriausių iš eilės kasmet ruošiamų Vasario 16–osios paminėjimų. Tai, be abejo, dėl ALTo pakviestų svečių–kalbėtojų iš Vašingtono ir „Dainavos" ansamblio atliktos meninės programos.

Lietuvos Nepriklausomybės šventė prasidėjo pamaldomis — katalikų ir evangelikų liuteronų bažnyčiose: Švč. M. Marijos Gimimo, Tėviškės ir Ziono parapijose (visur pamaldos vyko tuo pačiu laiku — 10:30 val. r.), o iškilmingoji dalis, vyko Maria gimnazijos salėje 2 val. p.p.

Pradėjusi šventę ir pasveikinusi susirinkusius, ALTo Čikagos skyriaus pirm. Evelina Oželienė programos vedimą perdavė Vidai Brazaitytei, kuri šias pareigas sklandžiai atliko lietuvių ir anglų kalba.

Akompanuojant muz. Faustui Stroliai, Lietuvos ir JAV himnų giedojimui vadovavo Margarita bei Vaclovas Momkai, o jiems talkino visi susirinkusieji.

Invokaciją sukalbėjo naujasis Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Anthony Markus, tik kryžiaus ženklą ištaręs lietuviškai, o maldos žodžius angliškai. Tikimės, jog kitų metų Vasario 16-ąją jis jau visą invokaciją galės sukalbėti lietuviškai, nes turi mokytoją ir žada uoliai mokytis lietuvių kalbos, kad būtų lengviau dirbti sielovados darbą lietuviškoje parapijoje.

Čikagos lit. mokyklos mokinės — Aldona Gintautaitė ir Gintarė Svirupskaitė, perskaitė Vasario 16-osios bei Kovo 11-osios Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo aktus. Gražiu taikliu žodžiu sveikino LR gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, priminęs, kad tikrasis šios šventės pavadinimas yra Valstybės atkūrimo diena, kurią dera švęsti, ne minėti. Juk tai džiaugsmo diena, juo labiau, kad šįmet pirmąkart ją švenčiame, kai Lietuva jau yra NATO ir Europos Sąjungos narė.

Programos vadovė pristatė pagrindinį šios šventės kalbėtoją, Jungtinio Amerikos Pabaltiečių komiteto tarybos (JBANC) pirmininką nuo 2003 m., ALTo atstovą Washington, DC, dirbantį Smithsonian Institute medicinos istorijos skyriaus kuratoriumi, dr. Ramūną Kondratą.

Svečio kalbą, išklausytą su ypatingu dėmesiu ir pertrauktą plojimais, spausdinsime ištisai, tad pateikiame tik kai kurias ištraukas.

Kalbėtojas pasidžiaugė, kad išeivija padėjo Lietuvai iškovoti tarptautinį pripažinimą ir darbavosi kartu su tauta, kurios pagrindinis tikslas buvo narystė NATO ir Europos Sąjungoje. Kai šie tikslai pasiekti, kas toliau? Kokia prasmė išlikti lietuviu diasporoje ir kaip tą išlikimą užtikrinti?

JBANC yra visų trijų Baltijos tautų organizacija, siekianti tų pačių tikslų, kartu dirbant ir artimai lietuviams, latviams ir estams bendradarbiaujant. Tarp kitų svarbių ateities veiklos tikslų jis paminėjo penkis, į kuriuos bus telkiama daugiausia dėmesio.

1. Komunistinis palikimas: neleisti nei mums patiems, nei pasauliui pamiršti komunizmo nusikaltimų. Rusija turi pripažinti okupaciją, atsiprašyti okupuotų tautų ir kompensuoti padarytą žalą. Tiesa yra galinga jėga; tik tiesa gali užgydyti praeities žaizdas. Kol toji tiesa nebus atskleista, mes nebūsime laisvi. JBANC siekia, kad JAV Kongrese būtų priimta rezoliucija šiuo klausimu, taip pat dedamos pastangos Amerikos sostinėje pastatyti paminklą komunizmo aukoms, o internete įkurti virtualų muziejų, kuris ne tik supažindintų jo lankytojus su komunizmo padarytais nusikaltimais, bet nukreiptų juos į kitus, jau egzistuojančius muziejus, kuriuose gautų daugiau informacijos. Jau dabar galima aplankyti JBANC svetainę: **JBANC.org**

2. Demokratijos plėtojimas pokomunistinėje erdvėje, į kurią ypač įeina Baltarusija, Gruzija, Moldova. Lietuva gali padėti šioms ir kitoms valstybėms integruotis į Vakarų demokratiją. Lietuvos prezidento (kartu su Lenkijos) pastangos ir patarimai porinkiminio šurmulio metu Ukrainoje parodė Vašingtonui, kad Lietuva yra, ir ateityje gali būti, labai naudinga, siekiant demokratėjimo Moldovoje, Gruzijoje, ypač Baltarusijoje, kuri pasižymi, kaip vienintelė diktatūra Europos žemyne. (Dr. Kondratas pastebėjo, kad JAV prez. George W. Bush labai vertina Lietuvos pastangas ir gerbia LR prez. V. Adamkų už jo įnašą, sprendžiant Ukrainos politines painiavas.)

3. Santykiai su Rusija, kurios imperinės ambicijos, ypač pasireiškiančios pastaruoju metu, kelia rūpestį. Rusija stengiasi daryti įtaką ir Lietuvos vidaus politikai, subtiliais būdais manipuliuodama rinkimus bei kitas gyvenimo sritis. Kitas rūpestis — Karaliaučiaus sritis, kuri pasižymi skurdu, ligomis ir rusų kariuomenės bei ginklų telkiniais. Kadangi per Lietuvą vyksta tranzitas traukiniais į Karaliaučiaus sritį, Maskva gali lengvai sukurti „incidentą", kuris duotų progą imtis prieš Lietuvą represijų — arba dar blogiau. Tad Karaliaučiaus ir Mažosios Lietuvos reikalo išsprendimas taip pat įeina į

•PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIA! Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius"? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išklotinę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. Taupykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

„Dainava" atliko meninę programą.

— GALINGA JĖGA

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas dr. R. Kondratas.

JBANC veiklos lauką.

4. Tvirtesnė Lietuvos, Latvijos ir Estijos integracija į Vakarų pasaulio erdvę.

5. Trijų Baltijos šalių kilmės žmonės, gyvenantys JAV, turi ieškoti artimesnių ryšių su kitų Europos tautybių žmonėmis, ypač jų organizacijomis bei politinėmis grupėmis, ir, reikalui esant, pasitelkti jas į pagalbą.

Dr. R. Kondrato kalba buvo paremta faktais, konkrečių darbų pavyzdžiais ir iš esmės labai pozityvi. Nors kalbėtojas sutiko, kad dar yra daug būtinų darbų bei rūpesčių, visgi pasidžiaugė, kaip toli Lietuva per 15 nepriklausomybės metų jau nuėjusi, kiek daug pasiekusi ir spėjusi užsirekomenduoti, kaip visaverte tarptautinių organizacijų narė.

Šiltai publikos sutikta buvo ir antroji viešnia iš Amerikos sostinės — JAV Valstybės departamento Šiaurės Europos ir Baltijos skyriaus direktorė Judith Cefkin. Viešnia yra puikiai susipažinusi su Lietuva ir kitomis buvusiomis sovietų okupuotomis šalimis, žino jų pasiekimus, pastangas atgauti laisvę ir ją atgavus. Amerika visuomet stengėsi padėti Lietuvai ir Baltijos valstybėms apskritai, bet Lietuva turėjo tikslą bei ryžtą kovoti už savo teises, siekti laisvės. Lietuviai gali didžiuotis, turėdami prezidentu Valdą Adamkų, kuris ne kartą parodė savo diplomatinius sugebėjimus, be to, jis labai vertinamas aukščiausiose Amerikos valdžios institucijose. (Judith Cefkin kalbą taip pat spausdinsime „Drauge".) Lietuvai dirbant kartu su JAV, pasiekimų galimybės yra neribotos, tad kalbėtoja linkėjo tomis galimybėmis pasinaudoti, o Amerikos lietuviams — savo kilmės tautai padėti, kaip iki šiol padėjo.

ALTo centro valdybos pirmininkas Saulius Kuprys perskaitė šios šventės proga priimtas rezoliucijas, padėkojo svečiams kalbėtojams ir visiems susirinkusiems už dalyvavimą 87-ojoje Lietuvos Nepriklausomybės šventėje.

Po trumpos pertraukos scenoje išsirikiavo lauktasis „Dainavos" ansamblis, sutiktas šiltais publikos plojimais, kurių didžioji dalis visgi teko ansamblio vadovui muz. Dariui Polikaičiui. Nors programos vedėja V. Brazaitytė paminėjo, kad šiemet „Dainava" švenčia 60 metų sukaktį, matydami jaunus dainaviečių veidus ir girdėdami skambius jų balsus, galime būti tikri, kad tų sukakčių bus dar labai daug.

„Dainava" padainavo: „Lėk gervelė" — tris žemaičių dainas, aranžuotas Roberto Varno; „Už jūrų marių" — liaudies daina, harmonizuota K. V. Banaičio; „Sodauto" — pagal lietuvių liaudies sutartinę, muz. A. Noviko; „Tykus buvo vakarėlis" — liudies daina, harmonizuota J. Švedo; „Vilniaus mozaika" — Tomo Leiburo muz., V. Kernagio, P. Širvio ir D. Teišerskytės eilės, Leonido Abario aranžuotė mišriam chorui; „Tėvyne mūsų" — muz. V. Augustino, eilės V. Braziūno ir „Lietuva brangi" — muz. J. Naujalio, eilės Maironio. Į pastarąją dainą įsijungė visa salė.

Pasibaigus šventės programai, išsipylusią iš salės publiką pasitiko tas pats „lapkritiškas" purškiantis lietus ir landus rytys, besistengiantis nutraukti vyrų skrybėles, bekedenantis moterų apsiaustų skvernus, tačiau visi širdyse išsinešėme šiltą jausmą ir įsitikinimą, kad „saulė Lietuvos tamsumus tikrai prašalins". Dėkui ALTo Čikagos skyriui ir centro valdybai už tikrai prasmingai ir patriotiška nuotaika praleistą vasario 13-osios popietę.

Danutė Bindokienė

Lietuvos valstybės himną gieda: iš kairės Stanley Balzekas, Jr., LR Generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, dr. Ramūnas Kondratas, ALTo centro valdybos pirm. Saulius Kuprys, Judith Cefkin, Vaclovas Kleiza, Asta Kleiziene, kun. Anthony Markus.

Visos nuotraukos **Jono Kuprio.**